KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 140 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Perjantaina, heinäkuun 6 p:nä — Friday, July 6 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Vihollisuudet ovat unohdetut voittojen takia

KAUPANKÄYNTI SAKSAN KANSSA ON LISÄÄNTYNYT YLI KAHDELLASADALLA PROSENTILLA

OTTAWA, heinäk. 6. — Maailmansodan jälkeisinä aikoina katsottiin Canadassa isänmaallisen sotakiihkon ja krapulan vallitessa synniksi ostaa mitään tavaroita Saksasta. Varsinkin kun canadalaiset olivat saaneet maistaa Ranskassa Flanderin kentillä kalvamansa nikkelin makua. Se karvasteli suurten isänmaallisten joukkojen mielessä. Mutta kun Saksa ryhtyi suuressa määrin ostamaan tavaroita Canadasta ja kun Saksan teollisuustuotteet kykenivät edullisesti kilpailemaan muiden maiden ja Canadankin tuotteiden kanssa hinnoissa ja laadussakin, niin unohdettiin voittojen takia vähitellen koko asia. Sanomalehdistö sai määräyksen olla puhumatta mitään tästä kaupankäynnistä.

Maaliskuun loppuun päättyneen tilivuoden ulkomaankaupan tilastot osottavat, että sodan edellisen vuoden 1914 18 miljoonan dollarin suuruinen Canadan ja Saksan välinen kauppa on nyt lisääntynyt suuremmoiseksi, osottaen viime tilivuoden päättyessä noin 60 miljoonaa eli yli kahdensadan prosentin lisäystä 1914 verraten.

Canada osti 1914 noin 14 miljoonan dollarin arvosta Saksasta. Vuonna 1924 nousivat nämä ostokset vain viiteen miljoonaan dollariin, mutta viime vuotena olivat ne jo 17 miljoonan dollarin arvoiset. Canada myi 1914 Saksaan noin neljän miljoonan dollarin arvosta vuodessa, mutta viime tilivuoden aikana olivat myynnit nousseet noin 42 miljoonaan dollariin vuodessa.

Saksa ostaa Canadasta etupäässä elintarpeita ja raaka-aineita, metalleja ja asbestia. Canadan ostot Saksasta käsittävät teollisuustuotteita, joista huomattavamman ryhmän muodostavat kemiallisen teollisuuden tuotteet.

Kirvesmiehet palaavat töihin Winnipegissä

Työskentelevät neuvottelujen kestäessä

WINNIPEG, heinäk. 5. — Tänä aamuna palasivat täkäläiset lakossa olleet yli tuhannen kirvesmiestä takaisin töihin eilen pitämänsä kokouksen päätöksen perusteella.

Päätös on seurauksena niistä neuvotteluista, joita on käyty työnantajien ja työläisten edustajien kesken lakon sovittamisesta. Mitään ratkaisevaa tulosta ei neuvotteluista ole vielä saatettu yleisön tietoon, mutta otaksutaan niiden avulla päästyn väliaikaiseen sovintoon, minkä perusteella töihin palaaminen ja neuvottelujen edelleen jatkaminen tapahtuu.

Kuten muistetaan vaativat kirvesmiehet nykyisen dollarin suuruisen tuntipalkkansa korottamista 15 sentillä.

RIKAS RIISTAJA KUOLLUT

Lontoo, heinäk. 5. — Gladys Yule, 24-vuot. nuori nainen, tulee perimään isänsä, Sir David Yulen, jälkeen jättämän omaisuuden, mikä arvioidaan n. $100,000,000:ksi. Yule kuoli tiistaina. Häntä on pidetty rikkaimpana englantilaisena kapitalistina, ollen n. 80 eri toiminimen johdossa. Suuren osan rikkauksistaan kokosi hän riistämällä Intian köyhälistöä, sillä hän harjoitti 50 vuotta liikettä Kalkuttassa.

UUSI MINERAALIALUE LÖYDETTY

Toronto, heinäk. 6. — Tänne saapuneiden tietojen mukaan on C. N. R:n ja C. P. R:n välisellä alueella noin 80 mailin etäisyydessä pohjoiseen Sudburysta löydetty Geo ja Chester townshipeissa erittäin rikkaita kulta- ja kuparimalmisuonia, joista otetut näytteet osottavat metallia löytyvän jopa 200 dollarin arvostakin tonnia kohden.

Tällä noin 25 vuotta takaperin tutkitulla alueella on nyt tehty satoja valtauksia.

PUOLA EI PERUUTA ANASTUKSIAAN

Riika, heinäk. 5. — Puola on vastannut hylkäävästi Liettuan tarjoamaan sopimukseen, mikä olisi taannut Liettualle samat rajat, kuin sillä oli 1920, mikä edellyttäisi Puolan anastaman Vilnan palauttamista Puolalle sekä 50 kilometrin laajuisen alueen riisumista aseista molemmin puolin kummankin maan välistä rajaa.

Neuvostoliitossa vietetty sanomalehtipäivää

Työläisten ja talonpoikain maassa 556 sanomalehteä

MOSKOVA. — Neuvostoliitossa julkaistaan 556 sanomalehteä, joilla on yhteensä 7,684,000 tilaajaa, ilmoittaa Neuvostoliiton virallinen uutistoimisto Tass, selostaessaan tilastoja sanomalehtien kasvusta äsken vietetyn sanomalehtipäivän johdosta.

Moskovassa on 48 lehteä, joiden tilaajamäärä on yhteensä n. 4,000,000. Erikoisena piirteenä Neuvostoliiton sanomalehdistössä on lukuisat työläis- ja talonpoikaiskirjeenvaihtajat, joiden luku nousee yhteensä 335,550:teen.

Teollisuusmurhat ja tapaturmat lisääntymässä

TYÖNANTAJIEN JA VIRANOMAISTEN PUUHAILUT TAPATURMAVAARAN VÄHENTÄMISESTÄ OSOTTAUTUVAT TURHIKSI PÄIVÄ PÄIVÄLTÄ KIIHDYTETTÄVÄN TYÖTEHON KIRISTÄMISEN TAKIA

TORONTO, heinäk. 6. — Juuri julkisuuteen lasketut Ontarion maakunnallisen työläisten tapaturmain korvauslautakunnan tilastot viime puolen vuoden kuluessa tapahtuneista teollisuusmurhista ja työn suorituksessa tapahtuneista tapaturmista osottavat työnantajien ja viranomaisten näennäiset puuhailut tapaturmavaaran vähentämisestä eri teollisuuksien aloilla turhaksi ja tuloksettomaksi touhuiluksi, työnantajien päivä päivältä entistään ankarammaksi kiihdyttämän työtehon kiristämisen takia, ja osottavat samalla, että työläisillä on tapaturmavaarankin varjelemisessa ainoana keinona järjestäytyminen.

Kesäkuun loppuun päättyneen puolen vuoden kuluessa tapahtui maakunnassa yhteensä 35,202 työtapaturmaa, mitkä aiheuttivat 276 teollisuusmurhaa. Edellisen vuoden vastaavana aikana tapahtui tapaturmia 33,686, joiden johdosta aiheutui 186 kuolemantapausta. Tapaturmien lukumäärä lisääntyi siis 1,516 ja niiden johdosta aiheutuneiden kuolemantapausten 90. Se, että teollisuusmurhain lukumäärä on lisääntynyt huomattavammin kuin yleinen tapaturmain lukumäärä, saattaa johtua siitä, että viime aikoina on tullut melko yleiseksi tavaksi jättää pienemmät tapaturmat ilmottamatta korvauslautakunnalle.

Mainitun ajan kuluessa suoritti lautakunta tapaturmien johdosta 3,515,124 dollaria, josta 2,937,774 dollaria maksettiin työläisille heidän tapaturmain johdosta menettämänsä työajan ja osittaisen tai täydellisen tilapäisen tai pysyväisen työkykynsä menettämisen korvauksena; ja 577,349 dollaria sairaanhoitomenoihin lääkäreille, sairaaloille ja keinotekoisten elimien valmistajille tai kauppaajille.

Edellisen vuoden 1927 alkupuoliskon vastaavien menojen yhteinen määrä nousi 2,991,497 dollariin.

Päivittäin lähetettiin tämän vuoden alkupuoliskon aikana lautakunnan toimesta keskimäärin 774 maksuosotusta, joiden keskimääräinen arvo oli noin 23,450 dollaria päivää kohden.

200 kaivostyöläistä työttömäksi

FERNIE, B. C., heinäk. 5. — Yli kaksisataa kaivostyöläistä joutui työttömäksi Corbin Coals-yhtiön kaivannon maanpäällysrakennuksien palaessa Corbinissa toissa päivänä.

Vaikka tuli hävitti perusteellisesti kaikki rakennukset, niin ketään ei tulipalossa ja sen sammuttamisessa vahingoittunut.

MURSUJEN PYYNTI KIELLETÄÄN

Ottawa, heinäk. 6. — Liittohallitus on antamallaan asetuksella kieltänyt mursujen pyynnin Canadan pohjoisten alueiden 74 leveysasteen eteläpuolella, Hudsonlahdella ja Hudsonin salmissa.

Hallitus selittää, että ellei näiden arvokkaiden imettäväisten sammakkoeläinten joukkoteurastusta ajoissa lopeteta, niin häviävät ne sukupuuttoon. Kun pohjoisten seutujen alkuasukkaat tarvitsevat näitä eläimiä ravintoansa ja vaatetustaan varten, niin on niiden kannan säilyttäminen siltäkin kannalta katsoen tärkeätä.

Mursujen pyytämiseen on oikeus vain alkuasukkailla ja tiedemiehillä.

Neuvostoliitto lakkauttaa kapitalistien konsessioneja

Harrimanien manganesioikeudet lunastetaan takaisin Georgiassa

MOSKOVA, heinäk. 5. — Neuvostoliiton konsessioniviranomaiset ovat ilmoittaneet sanomalehtien edustajille, että Harrimanien pankkiirifirma on luovuttanut Neuvostoliitolle takaisin Georgian neuvostotasavallassa sijaitsevat manganesikonsessionit. Firman taholta selitetään, että käynnissä on ollut neuvotteluja mainittujen konsessionien takaisin luovuttamisesta siten, että Neuvostoliitto korvaa yhtymälle sen pääoman, mikä on kiinnitetty, ja jonka yhtiö arvioi $3,500,000:ksi.

V. 1925 teki Neuvostohallitus Harrimanien kanssa sopimuksen, jonka mukaan Chiatourin manganesialueet, joita pidetään maailman rikkaimpina, luovutettiin yhtiölle 20:ksi vuodeksi. Neuvostoliitto on nähtävästi katsonut edullisemmaksi ryhtyä itse välittömästi kehittämään niitä suunnattomia rikkauksia, joita tällä alueella löytyy.

Ihmisiä kuolee kuumuuteen Amerikan puolella

DETROIT, Mich., heinäk. 5. — Kolme ihmistä kuoli ja viisi tuli mielipuoleksi kuumuuden johdosta eilen. Lämpömittari kiipesi 88 asteeseen Fahrenheitia kello viiden aikaan, mikä on saavutus tänä vuonna. Kahdeksaa ihmistä käsiteltiin sairaaloissa sen jälkeen kun olivat pyörtyneet kadulla ja kuusi ihmistä ilmoitetaan tulleen purruiksi kuumuudesta hulluiksi tulleiden koirien toimesta.

Osuustukkukauppa Saskatchewaniin

LLOYDMINSTER, Sask., heinäk. 5. — Siitä huolimatta että täällä hiljattain pidetty Canadan osuustoimintaliiton vuotuinen edustajakokous päätti kannattaa koko maata käsittävän osuustukkukaupan perustamista ja velvotti valitsemansa komitean ryhtymään valmisteluihin, ovat maakunnan osuustoiminnalliset järjestöt ja maanviljelijäin yhdistysten edustajat päättäneet ryhtyä toimenpiteisiin maakunnallisen osuustukkukaupan perustamiseksi ja toimintaan saattamiseksi jo tämän vuoden aikana.

Uuteen osuustukkukauppaan saatanee ostajiksi kaikkiaan noin 300 yhteisostorengasta ja osuuskauppaa.

Albertassa ja Manitobassa toimii entuudestaan maakunnalliset äskettäin toimintansa alkaneet osuustukkukaupat. Täten tulee uuden koko maata käsittävän osuustukkukaupan perustaminen päivä päivältä yhä vaikeammaksi tehtäväksi, sillä sen menestymisen kannalta katsoen olisi välttämätöntä, että maakunnalliset liikkeet sulatettaisiin siihen, mikä on mahdollista mutta silti vaikea käytännössä toteuttaa.

AMUNDSENIN ILMOITETAAN PELASTUNEEN

Köpenhamina, heinäk. 4. — Englantilainen huvijahti "Albion", joka on ollut kalastusretkellä Tromsöstä pohjoiseen, ilmoittaa saaneensa eräältä norjalaiselta kutterilta merkkejä, joiden mukaan Amundsen ja hänen toverinsa olisivat turvassa mainitussa laivassa. Virallista vahvistusta tiedolle puuttuu.

Myöhäisempi tieto kertoo, että uutinen Amundsenin löytämisestä on perää vailla.

SYNTYVÄISYYS VÄHENEE SAKSASSA

Berlin, heinäk. 5. — Vastikään julkaistuista virallisista tilastoista ilmenee, että vaikka avioliittojen solmiaminen Saksassa on lisääntynyt on syntyväisyys vieläkin suuremmassa määrässä vähentynyt. Viime vuonna oli solmittu 25,000 avioliittoa enemmän kuin edellisenä vuonna, mutta synnytykset vähentyneet 70,000:lla. Kuluneen vuoden lopussa oli Saksassa 2,700,000 naista enemmän kuin miehiä.

LAC SEULIN PATOURAKKA ANNETTU

TORONTO, heinäk. 5. — Maakuntahallituksen taholta ilmotetaan, että Lac Seul—Winnipeg joen vesistöön Ear Fallsiin rakennettavan veden varastoimispadon ja voimalaitoksen rakentaminen on annettu peterborolaiselle urakoitsijaliikkeelle Morrow & Beatty.

Rakentamiseen ryhdytään senvuoksi että Manitoban maakunta on vaatinut mainitun vesistön pikaista Ontarion puoleista lopullista järjestelyä. Liittohallitus ottaa osaa kustannuksien suorittamiseen.

Kustannuksien ilmoitetaan tulevan nousemaan 500,000—1,000,000 dollariin ja urakoitsijaliiken saa lisätä kustannuksiin vissin prosenttimäärän omiksi ansioikseen.

Italialaiset lentäjät rikkoneet ennätykset

Roomasta lähtenyt lentokone päässyt onnellisesti Atlannin yli, kulkien Buenos Airesta kohti

BUENOS AIRES, Argentina, heinäk. 5. — Majurit Ferrarin ja Del Prete ovat onnistuneet suurella Savoija-mallisella lentokoneellaan pääsemään yhtäjaksoisella lennolla Roomasta Atlannin yli ja jatkavat parhaillaan matkaa pitkin Etelä-Amerikan itärannikkoa Buenos Airesta kohti. Tähän saakka lennetty matka on melkein puolta pitempi, kuin Lindbergin matka New Yorkista Pariisiin. Jos he pääsevät Buenos Airesiin, tulevat he lentäneeksi yhtä mittaa n. 7,000 mailin taipaleen, mikä ei ainoastaan rikkoisi heidän omaa aikaisempaa kestävyysennätystään, mutta samalla tulisi olemaan pisin matka, mitä on koskaan keskeytymättä lennetty.

Lentäjät pakoitetut laskeutumaan Natalissa

Rio Janeiro, heinäk. 5. — Italialaiset lentäjät laskeutuivat alas Point Genipabun rannalle 10 mailin päähän Natalista kello 7.50 ip., lennettyään 4,600 mailia. Viimeiset tunnit olivat ilmastosuhteiden takia vaikeimmat. Lentäjät ovat lennollaan rikkoneet maailman pituuslentoennätyksen.

Loewensteinin kuolema

Asiantuntijat pitävät sitä itsemurhana

PARIISI, heinäk. 5. — Virallinen tutkimus tunnetun pankkiirin Alfred Loewensteinin kuoleman johdosta on osoittanut, että kysymyksessä oli itsemurha. Tämä johtopäätös perustuu asiantuntijain lausuntoihin, jotka selittävät, että lentokoneesta ulos johtava ovi vastaanottaa täyden ilmanpaineen toisesta lentokoneen siivestä, minkä vuoksi oven avaaminen lentokoneen käynnissä ollessa vaatii suurta voimaa.

Kun kone sen lisäksi oli L:n oma ja hän oli suorittanut jo monta lentoa samalla koneella, joten tunsi hyvin ovien aseman, niin pidetään erehdystä vähemmän luultavana.

Kuten tiedetään, putosi L. lentokoneestaan 4,000 jalan korkeudesta Pohjanmereen, ollessaan matkalla Lontoosta Brysseliin.

Loewensteinin yhtiöiden osakkeet ovat tapahtuman johdosta huikeasti laskeneet pörssissä. Sanomalehdet kertovat, että Loewenstein olisi kärsinyt vastoinkäymisiä raha-asioissaan. Häntä on pidetty maailman kolmanneksi rikkaimpana miehenä.

ONTARION VIINI VEROVAPAAKSI

Toronto, heinäk. 6. — Viininviljelijäin vaatimuksesta tulee maakuntahallitus poistamaan 50 sentin suuruisen galloonaa kohden maksettavan veron Ontariossa valmistetusta luonnonviinistä. Verovapautus tapahtunee vasta vuoden vaihteessa.

Ontariossa on viiniviljelyksellä noin 50,000 eekkeriä ja Erie järven rantamille saatetaan raivata yhtä suuret viljelykset entisten lisäksi. Quebecin maakuntaan lähetetään noin 800,000 gallonaa vuodessa ja omassa maakunnassa kulutetaan noin 400,000 gallonaa.

Hallituksen tarkotuksena sanotaan olevan viininviljelyksen rohkaiseminen.

HUDSONLAHDEN RAUTATIEN TARPEELLISUUS

Winnipeg, heinäk. 6. — Kautta maan tarkastusmatkalla kulkeva kansallisen rautatiejärjestelmän päämies sir Henry Thornton on lausunut täällä mielipiteenään riidanalaisen Hudsonlahden rautatien tarpeellisuudesta, että vaikka oletettaisiinkin lännen maakuntien tuotteiden markkinoille lähettämisen ja teollisuustuotteiden lännelle kuljettamisen olevan riittämättömät oikeuttamaan mainitun rautatien rakentamiseen, niin ainakin pohjois-Manitoban ja Hudsonlahden seudun mineraalirikkaudet oikeuttavat siihen ja tekevät rautatien pikaisen valmistamisen välttämättömäksi.

Sir Henry ilmottaa Flin Flon rautatien valmistuvan tämän vuoden loppuun mennessä ja että saman ajan kuluessa voidaan saada liikennekelpoiseksi päätietä noin 450 mailin etäisyyteen The Pass'ista.

HIRMUMYRSKY TEHNYT TUHOJA SIPERIASSA

KRASNOJARSK, Siperia, heinäk. 5. — Kaksitoista ihmistä surmaantui hirmumyrskyssä, mikä kohtasi tätä kaupunkia aiheuttaen suuria aineellisia vahinkoja.

Krasnojarskin kaupunki sijaitsee Siperian rautatien varrella, ja on se Jeniseiskin kuvernementin pääkaupunki.

Keinottelu sodanvastustamiskysymyksellä

Kansainliiton turvasopimuskomitea hyväksynyt saksalaisen alotteen

GENEVE, heinäk. 5. — Saksalaiselta taholta tehty alote johti siihen, että kansainliiton turvasopimuskomitea hyväksyi eräänlaisen mallisopimuksen sotien laittomaksi julistamisesta, jonka se aikoo esittää kansainliiton kokoukselle keskusteltavaksi, toivoen, että kaikki vallat, hyväksymällä tämän sopimuksen, pääsisivät jonkinlaiseen alkuun pysyväisen rauhan turvaamisessa. Sopimusluonnos edellyttää, että kansat sitoutuisivat jättämään riitakysymykset kansainliiton neuvoston ratkaistavaksi sodan uhatessa, ja pidättyisivät kärjistämästä riitaisuutta. Kansainliiton kokous edelleen päättäisi milloin ja miten seuraava yleinen aseistariisumiskonferenssi kutsuttaisiin koolle. Kuten näkyy, ovat nämä imperialistien rauhanpuuhat vain katalaa petosta. Varustelut uusia sotia varten ovat niistä huolimatta täydessä käynnissä.

Toiveita Nobilen retkikunnan jäsenten pelastumisesta

Jäänmurtaja Krassin lähenee haaksirikkoutuneita

KINGS BAY, Huippuvuoret, heinäk. 5. — Eilen illalla virisi uusia toiveita niiden kuuden miehen pelastamisesta jotka ajelehtivat jäälauttoilla täältä pohjoiseen. Suuri Neuvostoliiton jäänmurtaja "Krassin" lähenee heitä kolmen solmuvälin tuntinopeudella, ja otaksutaan sen pääsevän haaksirikkoutuneiden luo tänä-iltana, elleivät jääsuhteet muutu paljoa huonommiksi.

Amundsenin etsiminen myöskin jatkuu. Lentokoneiden toimintaa haittaa sumu. Nobile, joka sairastui kuumeeseen tultua lentokoneella pelastetuksi jäälautalta, on edelleenkin vakavasti sairaana.

Lännen vehnä on puhkeamassa tähkään

WINNIPEG, heinäk. 6. — Tämän kuun 12 päivään mennessä tulee Canadan aavikoiden vehnä puhkeamaan kaikkialla täyteen tähkään.

Kosteutta ilmoitetaan lähes kaikkialla olevan tarpeeksi, joillakin seuduin liikaakin. Lämpimien ilmojen ja riittävän kosteuden ilmoitetaan vaikuttaneen edullisesti viljan kehittymiseen. Tänne saapuneet tiedot osoittavat vehnän olevan yleensä kaikkialla joutuneempaa kuin yleensä muulloin tähän aikaan vuodesta. Tulevan sadon ennakkolaskelmat osottavat odotettavan huomattavasti suurempaa ja parempaa satoa kuin viime vuonna.

Ammattijärjestön vuotuinen kokous

Ohjelma osittain jo tiedossa — Pidetään Torontossa syyskuun 10

OTTAWA, heinäk. 6. — Täällä sijaitsevasta Canadan ammattijärjestön — Trades and Labour Congress of Canada — päämajasta ilmoitetaan, että järjestön vuotuinen edustajakokous tullaan pitämään Torontossa alkaen tulevan syyskuun 10 päivänä.

Kokouksen ohjelmassa tulee olemaan muiden muuassa seuraavat asiat:

Vanhuudenvakuutuksen käytäntöönottaminen kaikissa maakunnissa;

työläisten tapaturmain korvauslakien parantaminen;

teknillistä opetusta koskevan 1919 vuoden lain uudelleen voimaansaattaminen;

siirtolaisuutta koskevien lakien parantaminen ja muuttaminen;

kysymys kahdeksantunnin työpäivästä;

senaatin lakien hylkäämisoikeuden poistaminen ja rajoittaminen;

muutokset perustuslakiin — British North-America Act;

työttömyyskysymys ja työttömyysvakuutus;

kansallinen polttoainepolitiikka;

muutokset nostoväkeä koskeviin lakeihin;

työväen edustus tullitariffien neuvottelukunnassa ja

myyntiveron poistaminen.

PÄÄOMIA LISÄTÄÄN

Toronto, heinäk. 5. — Robert Simpson Co. Ltd. ja sen lukuisat haaraliikkeet eri osissa maata omistava Simpson Limited niminen haltijayhtiö on laskenut liikkeeseen neljän miljonan dollarin arvosta uusia kuuden prosentin korkoa nauttivia etuoikeutettuja osakkeita.

Saadut rahat käytetään laajennettavan liiketoiminnan rahastamiseen, josta huomattavampana on uuden yhdeksän kerrosta käsittävän lisärakennuksen hankkiminen torontolaisen liikkeen yhteyteen.

Jugoslavian poliittinen tilanne pysyy kireänä

Hallitus pakoitettu eroamaan

BELGRAD, Jugoslavia, heinäk. 5. — Pääministeri Vukitchevitch esitti kuninkaalle eilen koko hallituksen erohakemuksen. Eronpyyntö tapahtui sen jälkeen, kun radikaali- ja demokraattipuolueet olivat päättäneet kannattaa laajemman kokoomushallituksen muodostamista. Parlamentissa haavoitettu Raditch oli niinikään selittänyt, että Kroatian talonpoikaispuolueen edustajat eivät tule ottamaan osaa parlamentin toimintaan ennen kun hallitus muuttuu.

Eronnut hallitus selittää, ettei se ota vastuuta erään hallituksen kannattajan murhatyöstä parlamentissa, vaan eroaa, koska haluaa jättää täyden vapauden maan kaikkia osia edustavan hallituksen aikaansaamiseksi, mikä pystyisi hoitamaan hallitusvaltaa sekä rauhoittamaan viime aikaisista tapahtumista syntyneen levottomuuden.

"Työväenjohtajain" valtakunnallinen konferenssi

CANADALAINEN TAANTUMUKSELLISEN AMMATTILIIKKEEN POMO, TOM MOORE ESITTÄNYT LONTOOSSA MILITARISTISEN ASEVELVOLLISUUSSUUNNITELMAN

LONTOO, heinäk. 5. — Brittiläisen valtakunnan "työväen konferenssin" nimellä käyvä eri dominioiden porvarillisten "työväenjohtajain" neuvottelua jatketaan täällä edelleenkin. Eilen illalla oli kysymys "maailman rauhasta" keskustelun alaisena, jolloin loordi Oliver selitti, että kysymys sodasta ja rauhasta olisi jätettävä kansainliiton tapaisen kansainvälisen järjestön ratkaistavaksi. Dominioiden tulisi, hänen käsityksensä mukaan, julistaa itsensä autonomisiksi sotaan ja rauhaan nähden.

Etelä-afrikalainen edustaja Andrews esitti, että jokaisella sodalla olisi arveluttavat vaikutukset Afrikassa, missä kansallisuuksien moninaisuuden takia taistelut "rappeutuisivat" sisällissodiksi.

Moore toistanut sotaa edistävät väitteet yleisen, kaikkia käsittävän asevelvollisuuden aikaansaamisesta

Canadan työväenpiireissä tunnettu taantumuksellinen ammattiuniopomo Tom Moore puolusti asevelvollisuuden ulottamista teollisuudenharjoittajiin ja finanssimiehiin, koska tällä toimenpiteellä sodat muka loppuisivat. Siis sama hullu kanta, kuin farmaripuolueen edustaja Irvinen esitykset parlamentissa Ottawassa kuluneen kevätistuntokauden aikana. Moorekin liittyy niihin porvareihin, jotka koettavat hämätä työväen käsitteitä, olettamalla, että antamalla kapitalistisille hallituksille vallan keskittää kaikki kansalliset voimat hallitsevain luokkien ryöstösotien viemiseksi "voittoisaan loppuun" voitaisiin muka lopettaa sodat. Tämän vuoksi voidaan asettaa Moore & kumppanit samaan kategoriaan, kuin Saksan sosialidemokraatit, jotka maailmansodan edellä huusivat, että työväenluokan on uhrattava kaikkensa "isänmaalle".

J. Queen "työväen" edustaja Manitobasta puhui siitä, että Canadan viljarengas on halukas avustamaan suunnitelmia valtiokaupan kehittämiseksi, olkoon se osuustoiminnallisella pohjalla, tai ei.

Canadan parlamentin "työväen" edustaja Heaps johti puhetta eilisessä kokouksessa, joka käsitteli lisäksi Ceylonin, Palestinan ja Länsi-Intian rotu- ja perustuslakikysymyksiä.

Loordi Oliver viittasi Etelä-Afrikassa voimassa olevaan, värillisten oikeuksia rajoittavaan lakiin, jota piti vahingollisena, koska se oli omiaan muodostamaan sikäläisessä yhteiskunnassa kerrostuman alipalkattua, taitamatonta ja erilaistunutta työvoimaa. Hän kannatti järjestäytymisoikeuden myöntämistä alkuasukastyöläisille.

Koko konferenssista saa sellaisen käsityksen, että se on vain eri osista valtakuntaa kokoontuneiden ammattipolitikoitsijoiden, hyvinsyötettyjen herrasmiesten seurustelutilaisuus, jossa puhutaan lämpimästi työväen pyrkimyksistä, mutta joka pohjaltaan ei ole missään tekemisissä työväen luokkataistelun kanssa, huolimatta siitä, että nämä herrat ovat olevinaan "työväenjohtajia".

Neuvostoliiton satotoiveista ennustetaan

NEUVOSTOHALLITUKSEN VAROVAINEN VILJAPOLITIIKKA SAATTAA PORVARILEHDISTÖN LEVITTÄMÄÄN HÄLYTYSUUTISIA MAHDOLLISESTA KADOSTA

LONTOO, heinäk. 5. — B. U. P:n uutistoimisto on laskenut liikkeelle synkän uutisen muka Neuvostoliittoa uhkaavasta kadosta ja nälänhädästä, mikä on pakoittanut neuvostohallituksen tekemään suuria viljanostoja maailman viljamarkkinoiden keskuksista. Kerrotaan että on muka tehty tiedusteluja Montrealista tonniston hankkimisesta kuljettamaan Neuvostoliitolle menevää viljaa heinäk. lopulla. Montrealista kuitenkin ilmoitetaan, että tässä tiedonannossa ei ole mitään perää.

Lontoon "Times" kertoo, että Neuvostoliitto on tähän mennessä ostanut n. 150,000—200,000 tonnia vehnää. Pohjois- ja Etelä-Amerikasta europalaisiin satamiin saapuvia lasteja on ostettu, ja käännytetty menemään Neuvostoliittoon. Ostosten rahallisen arvon sanotaan nousevan n. $7,500,000:iin. Edelleen sanotaan, että Neuvostoliitto ei ole tehnyt niin suuria viljaostoja v. 1919—20 lähtien, kuin nyt. Porvarilehdet luonnollisesti ovat koettaneet myöskin höystää näitä uutisia selityksillä, joiden mukaan viljavaikeudet ja puute olisi osittain johtunut siitä, että Venäjän talonpojat olisivat muka ruvenneet vastustamaan neuvostohallituksen viljapolitiikkaa, jonka takia olisi pelättävissä ettei hallitus saa kerätyksi talonpojilta riittävää viljaylijäämää ulkomaille vientiä ja asutuskeskuksien lisääntyvää kulutusta varten.

Toisen tiedon mukaan, on neuvostohallitus vain ryhtynyt varovaisuustoimenpiteisiin ostamalla ulkomaalaista viljaa kaikkien sellaisten mahdollisuuksien varalta, että Neuvostoliiton viljasadossa esiintyisi tänä vuonna vajausta. Vaikeudet jauhojen saannissa ja Neuvostoliiton kommunistipuolueen sihteerin Stalinin sekä Neuvostoliiton keskustoimeenpanevan komitean puhemiehen, Kalinin, valitukset kylvöalan laajentamistoiminnan hitaudesta, ovat kuulemma synnyttäneet pessimististä mielialaa.

Toiselta puolen ilmoitetaan, että viralliset tiedonannot satotoiveista, jotka aina laaditaan varovasti, ilmoittavat, että vaikka talvivilja kärsikin melkoisia vahinkoja suurimmilla viljelysseuduilla, on suvivilja edistynyt niin harvinaisen hyvin, että sen katsotaan jokseenkin peittävän talviviljan sadon vajauksen. Näin on ilmoittanut myöskin Ukrainan neuvostotasavallan maanviljelyskomissariaatin edustaja Fjedotov.

Porvarilehtien sensatsioniuutisiin kadon mahdollisuuksista ei siis ole luottamista.

Jugoslavian hallituspula

Stefan Raditch kieltäytyy muodostamasta uutta hallitusta

BELGRAD, Jugoslavia, heinäk. 5. — Stefan Raditih vastasi kieltävästi kuninkaan pyyntöön muodostaa uusi hallitus eronneen Vukitchevitchin hallituksen tilalle. Hän selitti, ettei hän sairauden vuoksi voi vastaanottaa sanottua tehtävää, mutta on valmis tekemään kaikkensa sopusoinnun aikaansaamiseksi valtakunnassa. Kuten tiedetään, erosi hallitus sen kuohunnan johdosta, mikä nousi Belgradissa parlamentissa tapahtuneen murhatyön takia.

KEMIALLINEN TRUSTI NOVA SCOTIAN LIPEÄSUOLAA KAIVAMAAN

Halifax, N. S., heinäk. 6. — Maailman suurin kemiallisen teollisuuden trusti, Brittiläinen Imperial Chemical Industries ryhtyy suorittamaan tutkimuksia Nova Scotian lipeäsuolarikkauksien kehittämisen mahdollisuuksista. Joitakin trustin asiantuntijoita on jo lähtenyt valtauksille.

Brittiläisen valtakunnan taholta kiinnitetään hankkeeseen suurta huomiota senvuoksi, että lipeäsuolaa ei tuoteta huomattavimmin missään brittiläisen valtakunnan osassa.

YHDYSVALTAIN FINANSSIT

Washington, heinäk. 5. — Yhdysvaltain hallituksen rahaston ylijäämä nyt uuden hallintovuoden alkaessa on $398,000,000. Kuluneen hallintovuoden aikana lyheni valtiovelka $900,000,000:lla. Verotusta oli supistettu yli $220,000,000:lla suurimmaksi osaksi suurtuloisten kapitalistien ja korporatsionien hyväksi.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. E. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärssyltä. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 33 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

On taottava silloin, kun rauta on kuumaa

Canadan työväen ammatillisella rintamalla on työskentely tällä haavaa kohdistettava etupäässä kahden seikan toteuttamiseen — järjestymättömien järjestämiseen ja vanhoillisten, hajanaisten ammatillisten järjestöjen eheyttämiseen. Vaikka näiden tehtävien toteuttaminen on aina varsin tärkeää, niin sitä huolimatta ilmenee aina silloin ja tällöin ajanjaksoja, jolloin niihin uhratusta työstä ja energiasta saattaa koitua kymmenen kertaa runsaampi sato kuin muulloin. Tällaisia erikoisia ajanjaksoja ovat työlakkojen ajat. Jos lakkoutuneet työläiset, olkoonpa heidän lukumääränsä suurempi tai pienempi, häviävät työtaistelunsa syystä tai toisesta, niin siten saatu isku ei rajotu vain lakkoa käyneihin työläisiin, vaan tulee se koskemaan koko ammatillista rintamaa. Asiain näin ollen on pienemmänkin työtaistelun voitokkaaseen loppuun saattaminen kaikkien niiden työläisten yhteinen asia, joiden sydämen asiana on järjestymättömien järjestäminen ja hajanaisten ammatillisten järjestöjen eheyttäminen.

Pohjois-Ontarion metsätyöläiset, jotka ovat aikaisemminkin miehekkäästi taistelleet ihmisoikeuksiensa puolesta, ovat taasenkin kurssikkaasti nousseet vastustamaan puutavaraparoonien tarjoamia nälkäpalkkoja, ryhtyneet työlakkoon asettamiensa palkkataksojen perille ajamiseksi. Mutta koska heidän järjestönsä, Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliitto, on aineellisiin varoihinsa kuin myös jäsenmääräänsä nähden varsin heikko, niin ovat he aivan oikeutetusti pyytäneet lakkoavustusta toisten alain työläisiltä.

Heidän pyyntönsä ei olekaan jäänyt huomioon ottamatta. *Canadan suomalaisen järjestön Port Arthurin osasto* ja saman järjestön *Sudburyn osasto* on kumpikin lahjottanut *sata dollaria* metsämiehille. Vaikka näiden osastojen lahjottamat rahamäärät, kaksisataa dollaria, ei semmoisenaan ole suuri summa, niin on sitäkin jo tuntuva apu lakkolaisille ja toiseksi se osottaa, että näiden osastojen jäsenistö käsittää etsikkoaikansa järjestymättömien järjestämiseen ja ammatillisen liikkeen eheyttämiseen nähden. Näiden osastojen toimenpiteet kelpaavat esimerkiksi toisten, suurempien ja pienempien keskuksien osastoille ja järjestöille.

Pohjois-Ontarion metsätyöläisten lakko on voitettava! Canadan jokaisessa järjestyneiden työläisten keskuksessa, suuremmassa tai pienemmässä, on seurattava Port Arthurin ja Sudburyn toverien esimerkkiä! On taottava silloin, kun rauta on kuumaa!

Suomen satamatyöläisten suurtaistelu

Suomen Ammattijärjestö virallisessa julistuksessaan selostaa tämän suurtaistelun luonnetta m.m. seuraavasti:

Kesäkuun 2 päivänä alkoi yleinen satamatyöläisten työtaistelu Kuljetustyöläisten liiton julistamana ja Ammattijärjestön luvalla. Lakko oli pakoitettu välttämättömyys sentakia, että satamakapitalistit kieltäytyivät tekemästä työehtosopimusta sekä koroittamasta työläisten perin alhaisia palkkoja.

Työnantajat ovat kyllä selittäneet kapitalistien käytettävissä olevien sanomalehtien avulla, että heille ei muka annettu tarpeeksi aikaa päätöksen lopullista tekoa varten. Tosiasia kuitenkin on, että satamakapitalisteilla oli asiallisesti kokonainen vuosi aikaa ratkaista kysymys työehtosopimuksen solmiamisesta, sillä jo vuosi sitten tehtiin Kuljetustyöläisten liiton taholta työnantajain liitolle ehdotus työehtosopimuksen solmiamiseksi. Samaan aikaan kuin satamatyöläisten kaikenlaisia verukkeilla venyttivät vastauksen antamista Kuljetustyöläisten liiton nyt tekemään ehdotukseen, haalivat he kokoon rikkuriarmeijaansa valmistuakseen työtaistelun varalta.

Satamatyöläisiltä työ on raskasta ja kovaa, mutta satamakapitalistit tahtovat pitää palkkatason satamissa nälkärajoilla. Työläisiltä tahdotaan puristaa edelleenkin mahdollisimman suuria voittoja rautaruhtinaille. Tätä riistoa vastaan ovat satamatyöläiset nousseet rohkeasti taisteluun. Heidän taistelunsa on koko työläisluokan taistelua.

Satamaherrat eivät ole aikaisemmin halunneet eivätkä halua nytkään tunnustaa Kuljetustyöläisten liittoa sopimuskumppanikseen. Taistelu koskee siis myöskin ammatillisen liikkeen tunnustamista. Satamatyöläiset ovat kamppailussa koko ammatillisen liikkeen puolesta.

Kapitalistien pyrkimys yksinvallan edelleen säilyttämiseen työsuhteen järjestelyssä on satamatyöalalakin vihdoin murrettava. Palkkatyöväen ammatilliset järjestöt on työnantajien tunnustettava sopimuskumppaniksi työ- ja palkkaehtojen järjestelyssä. Se on tinkimätön vaatimuksemme kautta linjan. Siitä ei voida tehdä myönnytyksiä. Senvuoksi on koko ammatillisesti järjestyneen työväestön tuettava satamatyöläisten taistelua leivän ja työehtosopimuksen puolesta.

Julistus päättyy voimakkaaseen vetoomukseen Suomen työväenluokkaan, sen tukeen ja avustamaan satamatyöläisiä tässä sankarillisessa taistelussa.

Porvariston vaiko proletariaatin kanssa?

Moskovan *"Pravda"* kirjoittaa keskiviikon, kesäkuun 13 p:n numerossa:

Saksan sos.-dem. puolueen puheenjohtajalle Herman Müllerille on annettu tehtäväksi muodostaa uusi hallitus.

Puolue, jonka lippuihin on kirjoitettu "sosialismi", on taaskin vallassa. Saksan porvaristo vastaanottaa kuitenkin tämän tapahtuman täysin rauhallisesti. Ei mitään paniikkia! Pörsissä on tilanne täysin vakaa. Kaikki kulkee vanhaan tapaan.

Eikä Herman Müller olekaan mikään outo mies porvaristolle. Hän hän se kai oli ja hänen neuvonantajansa, jotka näyttelivät johtavaa osaa työläisten edustajain neuvostoissa vallankumouksen alkuaikoina särkien ne sisältäpäin? Eikö se ollut juuri hän, joka ollen Bauerin hallituksessa ulkoministerinä v. 1919 puolivälissä ponnisti kaikki voimansa murtaakseen vallankumouksellisen Saksan yhteyden vallankumouksellisen Venäjän kanssa ja eristääkseen Saksan proletariaatin Venäjän työläisten vallankumoukselta? Eikö se ollut juuri hän, joka ollen liittokansleri v:n 1920 alussa työskenteli yhdessä porvariston ja entisten keisarillisten kenraalien kanssa hävittääkseen kaikki Saksan proletariaatin vallankumouksellisten saavutusten viimeisetkin jätteet?

Porvaristo muistaa, kuinka Müller apulaisineen aloitti työnsä komeilla tunnuslauseilla — "sosialistinen tasavalta", "sosialisoiminen marssii esiin ("die Sozialisierung marschiert"), — ja lopetti sen työläisten neuvostojen väkivaltaiselle hajoittamiselle, Baierin neuvostotasavallan veriin tukahduttamisella, tuhansien ja taas tuhansien vallankumoustaistelijain ammuttamisella, keisarillisten kenraalien vallan tietoisella lujittamisella, proletariaatin vallankumouksellisten esiintymisten tukahduttamisella v:n 1920 maaliskuussa, v:n 1921 maaliskuussa ja v:n 1923 lokakuussa. Porvaristo huomaa ja arvioi korkealle sosialidemokratian ansiot teollisuuden ratsionalisoimisessa työväenluokan kustannuksella. Muistaen menneisyyden kokemusta lähettääkin porvaristo täydellä mielenrauhalla edustajansa sosialidemokratian johtajan herra Herman Müllerin hallitukseen.

Turhaan sentään sosialidemokraattiset ministerisalkkujen metsästäjät olettavat, että he nyt saavat istua kokoomushallituksessa porvariston kanssa yhtä rankaisemattomasti kuin menneinäkin vuosina. Saksan proletariaatin saamat taistelukokemukset eivät ole menneet turhaan. Silloin, kun Müllerit, Nosket ja Scheidemannit kukistivat yhdessä porvariston asehurttien kanssa spartakistien kapinan, — oli Saksan kommunistinen puolue vasta syntymistilassa. Nyt se on mahtava, tietoinen ja päämääränsä tunteva joukkojärjestö, joka on karaistunut useissa raskaissa taisteluissa. Nyt monien tappioiden jälkeen, huolimatta sosialidemokraattien kavallustyöstä Saksan vallankumouksellisen proletariaatin selkäpuolella, — kokosi Saksan kommunistinen puolue vaaleissa 3.25 miljoonaa ääntä.

Kommunistinen puolue, päättäen sen esittämistä vaatimuksista julistuksissaan kokoomushallituksen muodostamisen johdosta, asettaa sosialidemokraattisille johtajille konkreettisessa muodossa kysymyksen— porvariston kanssa vai proletariaatin kanssa? Sosialidemokraattisten herrojen vastaus on helppo ennustaa — porvariston kanssa. Tästä vastauksesta tekevät karvaan kokemuksen opettamat joukot omat johtopäätöksensä.

KANSAINVÄLISEN AMMATILLISEN LIIKKEEN TILA JA TEHTÄVÄT

Profinternin neljännessä kongressissa esitetyn ainehiston mukaan

Määritelläksemme ammatillisen liikkeen kumouksellisen siiven taktiikan täytyy arvioida, missä edistyvän tai taantuvan kehityksen vaiheessa kapitalismi nyt on, missä edistyvän tai taantuvan kehityksen vaiheessa on kansainvälinen reformismi ja missä vaiheessa on työväenliikkeen kumouksellinen siipi. Toisin sanoen: täytyy kylmästi arvioida luokkavoimien keskinäissuhde ja voimien suhde itse työväenluokan sisällä, ennen kuin voimme tehdä johtopäätökset taktiikkaamme varten.

Kapitalismi on viime vuosien aikana voimistunut. Se ilmenee siinä, että tuotanto on suuresti kasvanut, useimmissa maissa valuutta vakaannutettu, kansainväliset yhteydet saatu solmituksi ja markkinat laajennetuiksi, asestusta tavattomasti lisätyksi, monissa maissa taantumuksen voimat mobilisoiduiksi kasvavaa kumousta vastaan, tuotantoa järkiperäistetyksi työväenluokan kustannuksella, ja vihdoin siinä, että porvaristo on useimmissa maissa riistänyt työväenluokalta sen viime vuosikymmenen kuluessa taistelemat tulokset. Mutta kapitalismin asema ei ole tullut vakavammaksi, se ei ole päässyt vapautumaan ristiriidoistaan, kriiseistään. Päinvastoin, sen ristiriidat ovat yhä kärjistyneet: tuotanto laajentunut siinä määrin, että markkinat eivät enää tuotteita niele — siitä kiukkuinen taistelu markkinoista, vaikutusalueista ja pääoman vientialueista. Toisena kriisien ja ristiriitain kärjistäjänä mainittakoon trustien ja kosernien tavaton kasvu: mitä suuremmiksi konsernit ja trustit kasvavat, sitä keskitetymmäksi käy taistelu kapitalistiryhmien ja klikkien välillä maailman riistämisestä, sitä suuremmaksi tulee sodan vaara. Edelleen, epävarmuutta ja kriisitilan aiheuttaa tiukka kilpailu kahden maailmanvaltiaan, Yhdysvaltojen ja Englannin välillä: kilpataistelu markkinoista, naftasta, raakakumista, siirtomaista; kilpailu, jossa Englanti puolustaa ryöstämäänsä ja Yhdysvallat tahtovat saada ryöstetystä osansa. Tähän kilpailuun kiertyvät toisetkin Europan maat ja idän maista lähinnä Japani, joka pyrkii riistämään lähellä olevia maita ja kansoja.

Yhdysvaltain porvaristo vaatii meriä "vapaiksi", se tappelee laivastoaan tasaveroiseksi Englannin laivaston kanssa, tosiasiallisesti pyrkien saamaan laivastonsa vahvemmaksi kuin Englannin laivasto on. Ja Yhdysvaltain taloudelliset, teknilliset ja tuotannolliset mahdollisuudet ovat niin suuret, että niiden kanssa ei Englanti kykene kilpailemaan edes yhdessä jonkun toisen suurvallan kanssa. Tuo kilpailu, jossa näennäisesti tapellaan asestuksen tasaveroisuudesta, onkin itse asiassa kilpailua riistämisestä, kilpailua, jossa Yhdysvallat pyrkivät johtoasemaan kaikissa niissäkin siirto- ja puolisiirtomaissa, joissa vain englantilainen pääoma on tähän asti riistokomentoa ylläpitänyt. Näiden kahden voimakkaimman imperialismin taisteluun kiertyvät muut suurvallat — Ranska, Italia, Japani, ja päivä päivältä yhä suurempaa osaa alkaa näytellä myöskin Saksa, joka jo on kohottanut taloutensa sodan aiheuttamasta rappion tilasta ja nyt jo esiintyy maailmanmarkkinoilla vahvana kilpailijana, vaatien itselleen siirtomaita.

Samaan aikaan hirmuisella vimmalla jatketaan aseistautumista. Ja erikoista nyt on se, että kansojen murhaamisvälineiden rakentamisvimma hämätään demagogialla aseistariisumisesta. Taistelua menekkimarkkinoista ja siirtomaista, taistelua itsenäisten maiden alistamisesta siirtomaiden asemaan käydään nyt tilanteessa, jossa suurvallat ilmeisen selvästi valmistelevat sotaa toisiaan vastaan ja samalla etsivät jonkunlaista yhteistä rintamaa Neuvostoliittoa vastaan. Europassa fascistinen Italia tappelee Ranskalta siirtomaita; tilanne Balkanilla sangen sotkuinen; hyvin suuria ristiriitoja Puolan ja Saksan välillä, Saksan ja Ranskan välillä: Italian ja Jugoslavian välillä sellaiset konfliktit, jotka saattavat johtaa sotaan ja jotka ovat ilmausta Italian ja Ranskan välisistä konflikteista; Englanti yrittää luoda n.k. turvallisen vyöhykkeen, oikeammin vastavallankumouksellisen renkaan Neuvostoliiton ympärille. Toisaalta Englanti yrittää luoda yhteisrintamaa myöskin Yhdysvaltoja vastaan; mutta ristiriidat Europassa ovat niin vahvat, ettei se siinä ota onnistuakseen ja Yhdysvaltain voima niin suuri, ettei niitä vastaan kyetä Europan kaikkia maita kääntämään.

Tyynellämerellä ovat sotaan johtavat ristiriidat niinikään kypsymässä. Ne eivät estäneet imperialisteja yhteisvoimin tukahuttamasta Kiinan vallankumousta, mutta ne ovat estäneet sopimasta vaikutusalueista Kiinassa. Taistelu Tyynellämerellä, jossa pääkilpailijoina ovat Yhdysvallat ja Japani, läheisessä yhteydessä Yhdysvaltojen ja Englannin välisen kilpailun kanssa. Vaikea on tietysti sanoa, kuinka voimat tulevassa sodassa jakaantuvat, mutta että sota tullaan käymään maailman johtoasemasta ja että se tulee olemaan paljon kauheampi kuin viimeinen maailmansota, se on kaiken epäilyn ulkopuolella.

Kapitalismin epävakaisuutta lisää vielä se, että Neuvostoliiton talous on suuresti vaurastunut. Siitä osotuksena kiukkuinen kamppailu ja yhteisrintamayritykset Neuvostoliittoa vastaan. Toisaalta epävakaisuutta lisäävät siirto- ja puolisiirtomaiden kansalliset vapausliikkeet. Vaikka ne ovatkin kärsineet tilapäisiä tappioita, niin kuitenkin kymmenet miljoonat ihmiset ovat heränneet tietoisuuteen siitä, että taistelu imperialismia vastaan on käynyt välttämättömäksi. Niinpä näemmekin, että nyt ei ole sitä siirto- ja puolisiirtomaata, jossa ei ilmenisi yritteitä imperialismin puristuksesta vapautumiseen.

Vaikka porvaristo kapitalismin johtavissa maissa onkin vahvistanut asemiaan tuotannon järkiperäistyttämisen kautta ja lyömällä työväenluokkaa, riistämällä siltä suurimman osan tiukalla taistelulla valtaamista parannuksista vaikeaan tilaansa, vaikka työväenluokka onkin lyöty takaisin, niin on juuri tämän kautta luokkain väliset suhteet kiristyneet, ja se lisää koko kapitalistisen järjestelmän kriisitilaa ja epävarmuutta.

Maailman kapitalismin tila on nyt sellainen, että niin kansainvälisten kuin luokkienvälistenkin ristiriitain ja yhteentörmäysten aalto on epäilemättä nousemassa, ja tämä seikka määrää kumouksellisen työväenliikkeen koko politiikan. Tästä on lähdettävä, kun käytännöllisesti määritellään, millaista politiikkaa missäkin maassa ajetaan, mitä linjaa noudatetaan ja millaisia tunnussanoja heitetään, jotta suurten joukkojen tyytymättömyys saataisiin järjestetyksi ja ohjatuksi kapitalismia vastaan.

Viime vuosien suurimmissa poliittisissa ja taloudellisissakin lakoissa on työväki kärsinyt tappion. Nämä vuodet ovat olleet työväen perääntymisen aikaa. Vasta viime vuoden lopulla ja kuluvan vuoden alussa havaitaan jonkunlainen käänne. Useat konfliktit (esim. Saksassa) osoittavat että joukoissa on nyt kypsymässä sellaisia mielialoja, syntymässä sellainen tilanne, että niiden voidaan odottaa ryhtyvän hyökkäykseenkin valloittaakseen takaisin menettämänsä asemat.

Tässä yhteydessä täytyy todeta, että 8 tunnin työpäivä on melkein kaikissa kapitalistisissa maissa tosiasiallisesti kumottu. Italiassa se on kumottu jo lain nojalla. Sakassa viime vuoden lopulla n. 62 pros. työväestä teki pitempiä kuin 8 tunnin työpäiviä. Perin kuvaava tapaus Kansainvälisen Työtoimiston viime istunnosta: Englannin hallitus vaati Washingtonin sopimuksen tarkistamista. Tämä on osotus uudenlaisesta voimasuhteesta. Kun Washingtonissa v. 1919 hyväksyttiin sopimus 8 tunnin työpäivästä, oli 2/3 läsnäolevista teollisuusherrojen ja hallitusten edustajia ja kuitenkin sopimus hyväksyttiin 80 äänellä 2 vastaan. Lisäksi porvarillisten hallitusten ja teollisuusherrain järjestöjen edustajat sodan jälkeen hyväksyivät melko yksityiskohtaisen ohjelman yhteiskunnallista lainsäädäntöä varten. Mutta nyt on tilanne toinen. Nyt yritetään muodollisestikin kumota Washingtonin sopimus. Englannin hallituksen ehdotus sai Amsterdamin herrat rauhattomiksi, nämä uhkasivat "taistelulla kautta linjan". Mutta se taistelu supistui sangen vähään. Ranskan Työn liiton pääsihteeri vaitteli sitä, kuinka vähän Englannin hallitus ymmärtää 9 vuotta sitten hyväksyttyä päätöstä. Ja Saksan hallituksen edustaja sos.-dem. Herman Myller lausui, että tuollaisella politiikallaan tekee Englannin hallitus aivan hedelmättömiksi sosialidemokratian ja ammattiliittojen kaikki ponnistukset saadakseen rauhan työn ja pääoman välille. Sangen kuvaavaa! — (jatk.)

NAISTEN OSASTO

Neuvostoliiton naiset työssä

Työpäivä 7½ tuntia — Opistoissa ja luottamustehtävissä paljon

Naisten toiminta Venäjän teollisuudessa on hyvin laaja. Kutoma-, vaatetus- ja eräillä muilla teollisuusaloilla ovat naiset miltei vallitsevina. Toisilla aloilla, kuten metalli- ja kaivosteollisuudessa, on naisia sitä vastoin verrattain vähän.

Tammik. 1 p:nä 1923 oli teollisuudessa työskentelevien naisten määrä 414,800, 1. 1. 1927 sitä vastoin 710,000. Lisäys oli 4 vuodessa siis 71.2%. V. 1927 tammik. oli naisia 28.5% koko teollisuuden työläisistä. Jos otetaan lisäksi lukuun pienteollisuus, niin oli naisten määrä v. 1928 alussa 900,000.

Mitä muutoksia oli naisten työn laajuudessa tapahtunut sodan edelliseen aikaan verraten? Vastataksemme tähän esitämme, kuinka monta prosenttia oli v. 1913 ja 1927 naisia koko teollisuustyöläisten määrästä.

Tuotantoala	1913	1/1 1927
Porsliini ja fajanssi....	36.8	39,4%
Lasi	19,4	28.3
Metalli ja kone..........	4.8	9.8
Puun jalostus............	8.2	15.8
Kemiallinen teollisuus...	34.8	34.4
Elintarvetuotanto.......	21.4	21.7
Puuvilla..................	56.1	60.4
Villa.......................	41.1	48.9
Silkki......................	67.6	64.7
Paperi.....................	31.4	29.8
Liina ja hamppu......	53.9	63.0
Monistelu (polygrafia)..	9.1	21.6

Huomaamme siis, että naisten työ on lisääntynyt miesten työhön verraten vallankumouksen jälkeisenä aikana.

Ammatillisiin järjestöihin kuuluvien naisten määrä on melkoinen. Huhtik. 1 p:nä oli Neuvostoliiton kaikissa ammattiliitoissa 2,569,200 naista. Se määrä oli 26,1% kaikista järjestyneistä.

Teollisuudessa työskennelleiden naisten keskim. palkka oli maaliskuussa 1924— 27.5 ruplaa ja v. 1927 maaliskuussa 45.7 rpl., siis lisäys 56.1%.

Samaan aikaan on naistyöläisten määrä lisääntynyt korkeammissa palkkaryhmissä. Niinpä niitä, jotka v. 1925 saivat enemmän kuin 60 ruplaa kuukaudessa oli silloin 3.8%, mutta v. 1927 jo 20.6%.

Täysikasvuisten työläisnaisten päivätulo oli kesäkuulla 1924—51.1% miestyöläisen päiväansiosta, v. 1927 maaliskuulla 64.4%. Neljännellä neljänneksellä 1926—27 meni miestyöläisen ansio 20% yli sodan edellisen tason, työläisnaisen ansio taasen 40% yli sen.

Työläisnaisten työpäivän pituus oli v. 1913 keskimäärin 9.9 tuntia, ylityötä lukuunottamatta, kaivostöissä 10.1 tuntia, mutta nykyään on työpäivän pituus 7½ tuntia. Se on nimittäin lyhempi kuin miesten työpäivä. Niinpä oli työpäivän pituus esim. tekstiiliteollisuuden miehillä 7.53 tuntia, mutta täysikasvuisilla naisilla maaliskuulla 1927 oli vastaava 7.42 tuntia.

Työläisnaisten kehitys on mennyt aimoaskelin eteenpäin. Työläisten tiedekunnissa, korkeammissa kouluissa, teknillisissä ammatti- ja tehdaskouluissa oli v. 1925—26 naisia 254,582 eli 35% koko määrästä, mikä oli 724,295.

Työläisnaisten osallistuminen yleiseen elämään on melkoinen. Liittojen osastojen hallituksissa oli naisia 15.5%, tehdaskomiteoissa 19.2 pros., seurojen (klubien) jäsenissä 33.6% ja kommunistisessa puolueessa 13.1% jäsenmäärästä. Tammik. 10 p:nä 1927 oli Neuvostoliiton kommunistisessa puolueessa 83,180 naisjäsentä sekä 62,143 naisehdokasta, yhteensä 145,323 naista.

Ammattiliitot haluavat vetää naisia entistä enemmän työhön ja työntää heitä yhä enemmän yleisille, taloudellisille ja valtiollisille toimialoille.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Ammatillinen liike

Kun asiakirjat puhuvat

PALANEN AMMATILLISEN YHTENÄISYYSTAISTELUN HISTORIAA

Surullisin todistus työtätekevän väestön keskinäisestä epäsovusta, suvaitsemattomuudesta ja omien etujensa käsittämättömyydestä mihin olen ollut tilaisuudessa tutustumaan, on asiakirjakokoelma, joka käsittää ne kirjeet, joissa käsitellään Neuvostoliiton eri ammattiliittojen ottamista vastaaviin kansainvälisiin järjestöihin. Toivossa, että työväestö osaisi ottaa huomioonsa tuon kirjeenvaihdon antamat opetukset, luotakoon tässä lyhyt katsaus siihen.

Kirjeenvaihto on tavattoman laaja. Allekirjoittaneen käytettävissä on ollut tasan 170 koneella kirjoitettua suuren arkin kokoista liuskaa. Sen vuoksi on tällaisessa lyhyessä katsauksessa rajoituttava vain muutamien tärkeimpien pääpiirteiden esittämiseen.

Kaivostyöläiset.

Neuvostoliiton kaivostyöläiset, hiilija öljykaivostyöläiset, vuori- ja turvetyöläiset ovat perustaneet järjestöjensä keskuselimeksi yleisvenäläisen Kaivostyöläisten liiton, jonka jäsenmäärä oli jo 1922 heinäkuussa 350,000. Tämä kaivostyöläisten liitto on lähettänyt useita kirjeitä kaivostyöläisten kansainväliselle Federationille pyytäen päästä sen jäseneksi. Kirjeissä huomautetaan, kuten eräässäkin: "Venäjän kaivostyöläisten liitto pitää velvollisuutenaan liittyä kansainväliseen Federationiin ja sen vuoksi olemme pyytäneet tulla hyväksytyksi sen jäseneksi". Ja samaan aikaan kun Neuvostoliiton kaivostyöläisten liitto esitti näitä vetoomuksiaan kaivostyöläisten kansainväliselle Federationille — kirjekokoelman mukaan, kuuden vuoden aikana yhtämittaisesti — samaan aikaan venäläiset kaivostyöläiset osoittivat itse teossa tarkoittavansa vetoomuksellaan täyttä totta. Näiden "keskustelu"-vuosien aikana Neuvostoliiton kaivostyöläiset nimittäin tukivat muiden maiden kaivostyöläisten työtaisteluja useilla miljoonilla markoilla.

Kaivostyöläisten kansainvälisen Federationin johto suhtautui näihin kerta toisensa jälkeen uudistettuihin pyyntöihin ja sen ohella suoritettuun suurenmoiseen avustustoimintaan katkeroittavalla kyynillisyydellä. Se lähetti vain lyhyitä vastauksia: "kirjeen sisällön olen ottanut huomioon ja tulen esittämään sen kaivostyöläisten kansainvälisen Federation toimeenpanevan komitean seuraavassa kokouksessa".

Vihdoin syyskuussa 1926 oli kaivostyöläisten kansainvälisen Federation johto valmis vastaamaan neljä vuotta aikaisemmin tehtyyn liittymispyyntöön. Ja miten se vastasi? Se tiedusteli: "ovatko kaivostyöläiset päättäneet lopettaa niiden ammatillisten järjestöjen parjaamisen, jotka nykyään muodostavat kaivostyöläisten kansainvälisen Federation" ja ovatko he "valmiit eroamaan punaisesta ammattiliittojen internationalista", minkä ohessa herrat ilmoittavat, että koska "me kuulumme Amsterdamin internationaleen toteuttaen sillä kaikkien osajärjestöjemme kuulumisen siihen, niin teidän liittymisenne meihin on mahdotonta, siis myös Amsterdamiinkin".

Ymmärtääksemme, mistä nyt oikeastaan on kysymys, on tehtävä seuraava selventävä huomautus (parjauskysymyksen sivuutamme ilman muuta, sillä kirjeenvaihto on kumoamaton todistus siitä, että Federatio on ennenkaikkea itse tehnyt itsensä syypääksi hyvin rumaan parjaamiseen):

Neuvostoliiton ammattiliittojen keskusneuvosto kuuluu jäsenenä Punaiseen ammattiyhdistysinternationaleen. Neuvostoliiton kaivostyöläisten liitto taas kuuluu jäsenenä Neuvostoliiton ammattiliittojen keskusneuvostoon samaan tapaan kuin eri ammattiliitot Suomen Ammattijärjestöön. Kaivostyöläisten kansainvälinen Federatio vaatii siis Neuvostoliiton kaivostyöläisten liiton joko eroamaan oman kansallisen keskuselimensä (ammattijärjestön) jäsenyydestä tai toimimaan niin, että Neuvostoliiton ammattijärjestö eroaa Punaisesta ammattiyhdistysinternationalesta. Jokainen työläinen käsittänee ilman muuta, ettei Neuvostoliiton kaivostyöläisten liitto voinut hyväksyä moisia ehtoja moista Versaillessin sopimusta. Tunnettu Englannin kaivostyöläisten johtaja Cook mainitseekin tammikuun 13 p:nä 1927 Neuvostoliiton kaivostyöläisten johtajille lähettämässään kirjeessä: Kaivostyöläisten Internationale on sulkenut teiltä mahdollisuuden päästä sen riveihin esittämällä mahdottomia ehtoja hyväksyttäväksenne". Ja Cook lisää vielä: "Kaivostyöläisten internationalella ei ole oikeutta kieltää hyväksymistään minkään maan kaivostyöläisten järjestöltä jos tämä sitoutuu noudattamaan sen ehtoja".

Neuvostoliiton kaivostyöläisten liittoa ei kuitenkaan ole sen uudistetuista pyrkimyksistä huolimatta hyväksytty kaivostyöläisten Federation (internationalen) jäseneksi.

Rakennustyöläiset

Samoin kuin kaivostyöläisten liitto, samoin myöskin Neuvostoliiton rakennustyöläisten liitto on kääntynyt useimmilla kirjeillä ainakin jo v:sta 1920 alkaen rakennustyöläisten kansainvälisen liiton puoleen ilmoittaen olevansa valmis yhtymään sen jäseneksi. Vihdoin syyskuussa 1926 pitämässään kongressissa oli rakennustyöläisten kansainvälinen liitto valmis lopullisesti hylkäämään Neuvostoliiton rakennustyöläisten liiton pyynnön. Kongressin päätöksen mukaan "venäläiset voidaan hyväksyä vasta sen jälkeen kun kaikki erimielisyydet Moskovan ja Amsterdamin välillä tulevat voitetuiksi ja molemmat keskukset liittyvät".

Kunnantyöläiset

Neuvostoliiton kunnallistyöläisten liiton keskuskomitea kääntyi edelleen 31 p:nä 1922 päivätyllä pitkällä selostavalla kirjelmällä kunnallistyöläisten kansainvälisen liiton sihteerin puoleen, jossa venäläiset pyytävät päästä kunnallistyöläisten kansainvälisen liiton jäseneksi. Seuraavan vuoden maaliskuun 9 p:nä päivätyssä vastauksessa kunnallistyöläisten kansainvälinen Federatio ilmoittaa, että koska Neuvostoliiton kunnallistyöläisten liitto kuuluu Punaiseen ammattiyhdistysinternationaleen, niin "tämä toisaalta tekee mahdottomaksi toiminnan liittonne kanssa. — Sitäpaitsi me emme tunne mitään kansallista halua työskennellä henkilöiden kanssa jotka nykyään harjoittavat propagandaa n.s. yhteisrintaman hyväksi".

Kirjeenvaihto jatkuu vielä vuosikausia tämän jälkeenkin. Eräässä kirjelmässään Neuvostoliiton kunnallistyöntekijäin liitto vakuuttaa: "olemme valmiit alistumaan ja noudattamaan kunnallistyöläisten kansainvälisen yhtymän ohjelmaa ja sääntöjä, kaikkia konferenssin päätöksiä sekä sihteeristön konferenssipäätösten mukaisia määräyksiä". Mutta kansainvälisen liiton johto asettui jyrkästi torjuvalle kannalle. Eräässäkin lokakuussa 1927 päivätyssä kirjelmässä se mainitsee, että "toimeenpaneva komitea on kerran käsitellyt tätä kysymystä ja vieläkin kerran selvästi asettunut kannalle, jonka mukaan Venäjän liiton kanssa ei saa olla minkäänlaisessa yhteydessä".

Metallityöläiset

Neuvostoliiton metallityöntekijäin keskuskomitea lähetti helmikuun 5 p:nä 1924 metallityöläisten kansainväliselle Federationille kirjelmän jossa sanotaan m.m.: "Kuten ennenkin on meidän pyrkimyksenämme luoda yhtenäinen rintama kaikkien maitten metallityöntekijäin keskuudessa. Tämän nimessä me vuodesta 1920 alkaen neuvotteluja Neuvostoliiton metallityöntekijäin liiton liittymisestä Internationaleen ja valitettavasti olemme pakotetut toteamaan, että ne ovat edistyneet hitaasti".

Kansainvälinen Federatio vastasi tähän huhtikuun 16 p:nä 1924 päivätyllä kirjelmällä huomauttamalla m.m.: "Me olemme ottaneet huomioon mielipiteenne ja kieltäydymme pitämästä ...".

Helmikuun 23 p:nä 1926 päivätyssä kirjelmässä ilmoittavat Neuvostoliiton metallityöläiset uudelleen Federatiolle, että he ovat valmiit jatkamaan neuvotteluja metallityöläisten kansainvälisen Federation kanssa "tarkoituksella liittyä siihen sen asetusten perusteella". Neuvostoliiton metallityöläisten liitto ilmoitti edelleen metallityöläisten kansainväliselle Federatiolle keskuskomitean kokoontui Berlinissä helmikuun 7 p:nä 1927, että Neuvostoliiton metallityöntekijäin liitto hyväksyy Federation säännöt ja kaikki siitä johtuvat päätökset, mutta Federation toimeenpaneva komitea esittivät vaatimuksen, että "Neuvostoliiton metallityöntekijäin liitto hajoittaa Ranskan metallityöläisten unitaarisen Federation sekä Tshekkoslovakian vallankumouksellis. Ammattijärjest. työntekijäin jaoston". (jatk.)

Pohjolan lakkotaistelua tukemaan

Seurattava esimerkki

On kulunut ainoastaan muutamia päivä siitä kun yleisemmin tiedoksi, että pohjoisen metsätyöläiset ovat ryhtyneet taisteluun parempien palkkojen puolesta ja jossa tiedotuksessa vedottiin samalla toisiin työläistovereihin, että ne ryhtyisivät avustamaan lakkoon joutuneita metsätyöläisiä. Jokainen käsittää, että ei ole tuskin yhdelläkään metsätyöläisellä sentinkään säästöä, jolla voisi ilman avustusta lyhempiaikaisenkin lakko mahdollistaa.

Tämän asian oikein käsittäen on jo eräs toveri Bruce Minelta ... sekatyöläisten ... Union of Canadan keski-Ontarion aluekomitean ... $2.00 ... väksi lakkolaisille. Samalla hän ilmoitti, että työmailla ... meen yleinen keräys lakkolaisten hyväksi.

Toverit toisilla työmailla, ... kaapas kiireellisesti ... Ontarion metsätyöläisten ... nen parhaillaan käymässään ... Päiväkkään ei ole ... mikaa ripeästi ... joisen ... konsa ... raparooneja ... riittää ...

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39⁶⁰

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottava rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
239 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

Pohjois-Ontarion lakkoalueelta

Useilla kämpillä on jo suostuttu maksamaan lakkolaisten vaatima taksa. Huolimatta siitä tulee lakko jatkumaan pitkin linjaa niin kauan, että työnteettäjät suostuvat maksamaan työläisten vaatiman taksan kaikilla kämpillä.

Rikkurit ja lakkovahdinta

Rikkureita on edelleen koettanut värvää Porcupine Pulp Co. Hoylen ympäristössä sijaitseville kämpilleen. Mutta värvätyiden saapuessa Hoyleen, on lakkovahtimme heille selostaneet tilanteen. Tämän kuultuaan eivät värvätyt ole alkaneet töihin, vaan ovat palanneet takaisin. Toisille kämpille ei tähän mennessä ole rikkureita haalittu syystä, että lakkolaiset eivät ole saaneet lopullista tilitystä. Muuten kuvaavaa on eräs seikka, joka tapahtui Hoylessa t. k. 2 pnä. Värvättyjä rikkureita oli juuri menossa mainitulle kämpälle, kun heitä vastassa asemalla oli lakkovahtimme, jotka selostivat heille, että kämppä on lakkotilassa. Siitä huolimatta menivät rikkurit edellä mainitun komppanian superdentin puheille, joka juuri oli saapuvilla. Lakkolaisten kuullen käski superdentti heidät poistumaan lakonalaiselta alueelta, eikä ottanut heitä töihin. Voisiko tästä vetää sellaisen johtopäätöksen, että superdentti aikoo luopua rikkureiden värväyksestä, ja suostua työläisten vaatimuksiin, kuten eräästä lähteestä on tiedotettu.

Valittu.

TYÖVÄEN URHEILU

Kilpailukutsu

Täten kutsumme kaikkia C.S.T.U. L:n alaisia seuroja jäseniensä kautta osaaottamaan rata- ja kenttäurheilukilpailuihin, jotka asianomaisella luvalla järjestämme South Porcupinessa 15 p:nä heinäk., 1928, alkaen kello 1 i.p. Valmiina vastavierailuun voimtimme mukaan merkitsemme urheiluterveisin

South Porcupinen v.- ja u-seura Viesti

Kusti Kenkkilä. (puheenjohtaja) — Kalle Wallenius. (sihteeri).

Ohjelma: Korkeushyppy, kuula, 200 m. juoksu, kiekko ja kolmiloikka. Näissä lajeissa kilpaillaan seurojen välisestä pokaalista, jossa kolmen parhaan yhteenlaskettu pistemäärä otetaan huomioon. Alle 18 vuotiaat pojat 5-ottelu (100 metr., seiväs, keihäs, pituus, kuula.) Ikämiehet. 3-ottelu, (100, korkeus, kiekko). Naiset: Kuula, pituus, 100 m.. Pikkupojat, alle 14 v. 100 metrin juoksu. Pikkutytöt, alle 14 vuot., 60 metr. juoksu. Yleinen 5,000 juoksu ja 800 juoksu. Otteluista jaetaan 3 palkintoa, paitsi 5,000 juoksusta 4 ja pokaalikilpailuista 4 yksityispalkintoa. Huom.! — Voimassaolevia sääntöjä noudatetaan. Osanottoilmotukset tehtävä heinäk. 12 päivään mennessä, osatteella K. Wallenius, South Porcupine, Box 671, Ont. Vieraspaikkakuntalaisille vapaa asunto jos ilmottaa määräaikaan mennessä.

Kilpailukutsu

Täten kutsumme kaikkia C.S.T.U:liiton alaisia seuroja jäsentensä kautta osaaottamaan yleisiin kansainvälisiin urheilukilpailuihimme, jotka asianomaisella luvalla järjestämme Long Lakella heinäkuun 15 p:nä, 1928, alkaen kello 11 aamupäivällä. Runsasta osanottoa toivoen valmiina vastavierailuun vointimme mukaan, merkitsemme

työläisurhelutervehdyksin:

Long Laken V.- ja u.-seura "Jyry"
Eino Salo, puheenjohtaja — Arvi Mäkinen, sihteeri

Kilpailuohjelma: Miehille kuula, korkeushypy, keihäs, pituushyppy ja 100 m. Naisten 3-ottelu (kuula, korkeushyppy, 100 m.) Pojat alle 16 vuotta 3-otteIu (kuula, keihäs, 100 mi). Pojat ja tytöt alle 14 vuotta 60 m. juoksu.

Vieraspaikkakuntalaisille vapaa asunto.

Arvi Mäkinen
Box 1639, Sudbury, Ont.

Eri paikkakunnilta

Kirkland Lake, Ont.

MATTI ROSSI KUOLLUT

Eilen iltapäivällä lehtemme toimitukseen tulleen puhelintiedon mukaan on tov. Matti Rossi kuollut Kirkland Laken sairaalassa. Syytä, mistä kuolema aiheutui, ei ole meille lähemmin ilmoitettu.

Vainaja on tunnettu myöskin täällä Sudburyn seuduilla, sillä hän oli asunut pitemmän ajan Garson ja Creighton Minella. On kuulunut järjestyneisiin työläisiin. Hänellä pitäisi olla sisar täällä Sudburyssa.

Suomesta

ONNETON ÄITI

V.k. 13 p:nä illalla tavattiin Tyrvään pitäjän Tapiolan kylän lähellä metsäisellä seudulla maantien vieressä makaamassa sangen heikossa tilassa oleva valkeroiva naishenkilö.

Toimitetussa tarkastuksessa havaittiin, että nainen oli joitakin tunteja aikaisemmin synnyttänyt, mutta mihin hän oli lapsensa kätkenyt, ei saatu hänen puheistaan selville. Poliisin toimesta ryhdyttiin kuitenkin etsiskelyihin ja klo 10 aikaan löydettiin metsästä kaksi alastonta lapsen ruumista. Pienokaiset oli heitetty suureen muurahaispesään ja olivat tuhansien muurahaisten peitossa, jotka olivat ennättäneet raadella niitä pahoin. Kun lisäksi lapset olivat joutuneet alastomina makaamaan koko päivän muurahaispesässä, kuoli niistä toinen, tyttölapsi, läheisessä talossa jo samana yönä ja toinen, poikalapsi, seuraavana päivänä.

Kuulusteluissa on nainen ilmoittanut nimensä milloin miksikin, viimeksi sanonut olevansa suutarin vaimo Elvi Maria Lehtinen, syntynyt tammikuun 1 p:nä 1903 ja kotoisin Huittisten pitäjän Suttilan kylästä. On saatu selville, että hän aikaisemmin on palvellut eräässä talossa Tyrvään ja Karkun pitäjien rajamailla käyttäen silloin toista nimeä. Miehensä hän kertoo olevan maailmalla.

KUOLONAJO TURUN LÄHELLÄ

V.k. 15 p:ää vasten yöllä lähtivät liikemies Allan Johannes Ruohola ja kelloseppä August Emil Hakula autolla ajamaan Turun kaupungista Raisioon päin edellisen toimiessa ohjaajana. Auton saavuttua n.s. Pläkkikaupunginosaan, joka on 6 ja 7 kilometripylvään seutuvilla Turusta, ajoi se kovalla vauhdilla ojaan, jolloin sen ohjaaja Ruohola joutui kaatuneen auton alle ja löydettiin hänet sieltä poikittaisessa asennossa ja hengettömänä. Kelloseppä Hakula sensijaan ei saanut mitään vammoja eikä autokaan kärsinyt pahoja vaurioita.

TUHOISA HUVIMATKA LAMMILLA

Sunnuntai-iltana v.k. 10 p:nä klo 11 aikaan oli eräs seurue Koskelta ajelemassa teurastaja Hakalan kuorma-autolla, jota ohjasi Hakalan poika Eino. Lähellä Lammin rajaa kaatui kovaa vauhtia kulkenut auto ja mentyään ympäri suistui maantienojaan.

Autossa olleista henkilöistä sai 17-vuotias Elli Pyörinoja surmansa ja neljä muuta sai vakavia vammoja. Autosta meni ohjaushytti pirstaleiksi, mutta kone säilyi niin että se voitiin omalla voimallaan kuljettaa pois onnettomuuspaikaltaan.

Niinkin voi käydä

eli

kun pohjois-suomalainen talontytär kävi Neuvostoliitosta veljeänsä pelastamassa

(Tositapaus.)

Kuten tunnettua, on pohjanmaalaiset pikkutalonpojat kovia Amerikan kävijöitä. Niinpä eräskin pohjoissuomalainen keskivarakkaan talonpojan poika läksi Ameriikkaan dollareita kokoomaan, joilla sitten päätti ostaa kotipuolesta itselleen riittävän suuren itsenäisen talon. Mutta miten ollakkaan, siellä Ameriikassakaan ei läheskään aina ole dollarit valmiissa kasassa, mistä sieppaisi, vaan useinkin niiden perässä saa juosta niin, että monen talonpojan pikkuporvarillisuus hikenä tippuu kapitalistien kukkaroon, tehden siten entisestä pikkuporvarillisesta talonpojan pojasta koruttoman ja varsinkin proletaarisen luokkataistelijan. Niinpä kävi tällekin kertomuksessamme mainitulle nuorukaiselle. Dollarit kasaantuivat uskomattoman hitaasti ja vaivaloisesti. Niin hitaasti, että niiden etsijä jo menetti itsenäisen isäntäihanteensa ja päinvastoin alkoi etsiä uutta päämäärää ja uutta ihannetta. Sen hän löysikin työväen luokkataistelijain riveistä, niiden riveistä, jotka pyrkivät koko työtätekevän kansanluokan tekemään vapaaksi ja itsenäiseksi sekä raha-, että teollisuuspääoman riistosta ja sorrosta.

Saapuipa sanoma Venäjän suuresta vallankumouksesta. Tuli tieto, että raatajarahvas siellä suurin vaikeuksin rakentaa työtätekeväin itsenäistä ja sorrosta vapaata valtakuntaa. Nuorukainen tahtoo tässä työssä olla osallisena. Saapuu Neuvostoliittoon ja antautuu työlle.

Ei ole aikaa haaveellisille hentomielisyyksille. Kirjoittaa sentään toki äidille ja kotolaisille että on joutunut — muuttanut, että nykyinen olinpaikka on Neuvostoliitossa ja että "voin hyvin ei mitään erikoisempaa".

Suomalaiselle talonpoikaisväestölle on porvaristo syöttänyt sellaisen käsityksen Neuvostoliitosta, että siellä ei voi asua, eikä elää "kunnollinen ihminen". Niinpä tämänkin nuorenmiehen kotona tehtiin sellainen johtopäätös, että pojalle on tapahtunut joku onnettomuus, joka hänet on viskannut bolsujen maahan ja että hän varmaankin on siellä vankina, sillä olisihan hän muutoin tullut kotia tai muuttanut johonkin "oikeiden ihmisten maahan". Kirjeenvaihdossa tosin oltiin, mutta siihen ei saattanut luottaa, koska oletettiin, että asianomainen ei uskalla kirjeissään — sensuuria peläten — sanoa niinkuin asia on.

Odotettiin ja odotettiin. Vihdoin jo naapuritkin puuttuivat asiaan ja alkoivat sanoa, että se on kerrassaan anteeksiantamatonta rikosta ja syntiä, että ei kotolaiset yritäkään tehdä mitään onnettoman poikansa pelastamiseksi.

Mutta mitäpä tehdä!

Vihdoin vanhin sisar päättää uhrautua veljensä hyväksi ja lähteä veljeänsä pelastamaan, kävi miten kävi.

Tuumasta toimeen. Veljelle kirjoitetaan, että "sisko aikoo tulla sinua tervehtimään ja mitä siitä sanot?" Eihän uskallettu suoraan kirjoittaa, että sisko tulee pelastamaan tai auttamaan pelastusta paikan päällä. Samalla kysyttiin hyvin diplomaattisesti, että mitä veikko toivoisi saavansa tuomisia. Saatiin taas jörö vastaus: "Tervetuloa vaan! En minä täällä mitään erikoista tarvitse, mutta jos kotona sattuu olemaan hyvänpuoleiset sukset, niin voisiko ne tuoda — ellei niistä ole erikoista vaivaa."

Ahaa! Nyt kotona oltiin asiasta jo aivan selvillä. Hän siis aikoo karata suksilla ja siksi pyytää suksia. Nyt alkoi kiireellinen ja sydäntä liikuttava sisaren valmistelu tälle hirvittävän vaaralliselle matkalle. Kotiväki ja koko kylä ovat jännitettyjä tästä uhkarohkeasta yrityksestä.

Ensimmäinen toimenpide on papintodistuksen saanti passia varten ja siksi pappilaan. Pappi ensiksi hämmästyy hirveästi ja änkyttää: "mitenkä, mitenkä se on ymmärrettävissä, että te Venäjälle?" Saatuaan tyydyttävän selityksen pappi ottaa haudanreunalla seisovan tekohurskaan ilmeen ja antaa siunauksensa tälle jalolle naiselle, joka itse uhraten oman elämänsä antautuu pelastamaan onnetonta veljeään. Pappi on varmasti vakuutettu, että se on tämän nuoren naisen viimeinen hyvätyö tässä ajallisessa elämässä. Mutta passia varten tarvitaan myöskin nimismieheltä esteettömyystodistus. Samoin kuin pappi, samoin nimismieskin on hämmästynyt. Saatuaan selostuksen tälle perin oudostuttavalle tapaukselle, hän suostuu, mutta kumminkin isänmaallisena ja lakipohjaisen yhteiskunnan virkamiehenä pitää velvollisuutenaan varoittaa tämänmoisesta yltiöpäisyydestä.

Nyt on tuumaa ja touhua siitä, mitä mahdollista on mukaanotettava.

Matkavalmistelut tehdään monipuolisen ja syvän harkinnan perusteella, jossa on otettava huomioon vähintäin neljä seikkaa: 1) mitä pelastettava tarvitsee ennen karkaamistaan; 2) mitä karkausta varten; 3) mitä sitten jos jumala suopi karkauksen onnistua ja 4) miten itse pelastaja on varustettava matkalle. Koska veliparka on kai pitemmän aikaa istunut vankilassa, niin luonnollisesti hän on ensin voimistuttava tulevia ponnistuksia varten. Sitä varten siis isonlainen säkki kuivia ruisleipiä, suurenpuoleinen mukura voita, palvattua lihaa y.m. ruokakoretta. Karkausta varten hyvät sukset, y.m. sopivat vehkeet ja tarpeellinen määrä vahtibolsujen lahjomista varten rahaa. Vielä vähän siistiä vaatteita ja kengät siltä varalta, kun pääsee "ihmisten ilmoille". Näin veljen varustukset ovat valmiit, mutta sisko, mitenkä hän varustetaan? Paras olla varuillaan ja pukeutua esimerkiksi mahdollisimman huonosti. Ensikseenkin on epävarmaa, pääseekö ollenkaan elävänä takaisin, ja jos pelastuisikin ihmeen kautta henki, niin ryöstetyksi siellä kaikessa tapauksessa tulisi kumminkin.

Näin varustettuna kaiken mahdollisen ja mahdottoman varalta sitten eräänä kauniina talvipäivänä armon vuonna 1927 neitonen lähtee Venäjän matkalle.

Juna lentää vimmattua vauhtia Venäjää kohden. Lentää keveästi keikkuen, kuin kadotuksen leveätä tietä. Matkustajamme tunteet valtaa outo jännitys eteen tulevista aavistamattomista vaaroista ja seikkailuista. Matkan tarkoitus, persoonallinen turvattomuus, rahain, tavarain y.m. menettämisen mahdollisuus täyttää mielen.

Vihdoinkin juna porhaltaa Valkeasaaren asemalle. Sydän sävähtää. — Kah, siinähän veikko! Veli seisoo asemalla ja alkaa rauhallisesti ja aito pohjalaisella hyväntahtoisella verkkaudella lähestyä siskoaan leveästi hymyillen, aavistamatta siskon sielun jännitystä. Sisko ja veli tapaavat toisensa erilaisin tuntein. Sisko tuntee suuren tyydytyksen tunteen, kuten ihminen aina, joka vapautuneena kaikesta itsekkyydestä, on suorittanut suuren ja raskaan velvollisuutensa hyvän asian puolesta.

Veli hymyilee ja sanoo omaan pohjalaiseen tapaansa, että "terveh". Se kyllä asiallisesti merkitsee paljon enempi. Se merkitsee, että onpa erittäin hauska tavata taas neljäntoista vuoden perästä j.n.e., mutta sitähän ei tarvitse sanoa ääneen. Arvaahan sisko sen ilmankin.

Sisar vilkaisee pikaisen silmäyksen veljeensä päästä jalkoihin ja on monessa suhteessa hämmästynyt. Veli ei ennenkään ollut erikoisen hinterätekoinen, vaan nyt hänen hartiansa näyttävät erikoisen leveiltä ja voimakkailta, sillä neljätoista vuotta ovat entisestä nuorukaisesta tehneet ryhdikkään ja voimakkaan miehen. Mitä ihmettä? Velihän on siististi puettu. Ehjät — taitaa olla uudet — kengät ja siisti, hyvä paltoo. Jaa — mutta ehkäpä hän on ne lainannut, etten pelästyisi.

Mentiin veljen asuntoon, ravintoloihin, teatteriin, museoihin, elävilnkuviin y.m. ja sisko on jokaisesta uudesta näkemyksestään aina enempi ja enempi hämmästynyt, sillä miljoonakaupunki tarjoo maalaisneitoselle monia yllätyksiä.

Siskoa jo vähän nolottaa monessa suhteessa. Ensiksikin hän huomaa olevansa erittäin suuressa määrin aavistamattomilla suurenmoisilla näkemyksillä ja hauskuudella yllätetty huvimatkailija, eikä mikään marttyyri, joka on lähtenyt henkensä uhalla täyttämään erästä velvoittavaa tehtävää. Toiseksi häntä nolottaa selittää tuomansa leipäsäkin tarkoitus. Kolmanneksi hän häpeilee liian vaatimatonta — omasta mielestään huonoa — pukeutumistaan ja neljänneksi on hän yllätetty siitä toverillisuudesta ja ystävyydestä, millä veljen toverit ja tuttavat häntä kohtelevat. Mutta ennen kuin kaksi viikkoa on kulunut, niin hän jo avoimesti tunnustaa käyntinsä tarkoituksen ja on valmis tekemään hyväntahtoista pilaa leipäsäkistään, itsestään ja Suomen porvariston antamista "oikeista tiedoista" Neuvostovallan oloista. Näin sisko ja veli viettävät pari hauskaa viikkoa neljätoistavuotisen toistensa jälleennäkemisen johdosta, mutta mitäs siellä kotona? Sisko kyllä jo muutaman päivän perästä kirjoitti kotia, jossa selostaa asian oikean laidan, vaan Suomen ohranapa ei annakaan sellaista valtiopetoskiihoitusta harjoittaa, vaan pidättää kirjeen. Kotona hätäydytään, kun kuluu viikko ja toinenkin, eikä näy poikaa eikä tyttöä. Alkaa tulla sähkösanomia, mutta sisko on jo vihdoin ehtinyt lähteä.

Sisko kirjoittaa: "Perillä kotona. Minua käydään katsomassa pitkien matkojen takaa kuin kuolleista noussutta. Saan selittää ja selittää näkemiäni, mutta paljon on niitä jotka eivät usko, mutta kotolaiset jo uskovat ja jotkut muutkin. Ihmeeltä, kovin ihmeeltä se matka ja kuulemiset kaikista tuntuvat ja vielä minä itsekin sitä ihmettelen ja muistelen yhtämittaa."

Tämä ei ole mikään satunnainen tapaus, että tämän tapaisia käsityksiä on vielä Suomessa Neuvostoliitosta. Noin vuosi takaperin kävi eräs mummo Viipurin läänistä Neuvostoliitossa sukulaistensa luona, niin häntäkin peloitteli sekä nimismies että pappi. Pappi m.m. sanoi mummolle, että "mitenkä te uskallatte lähteä, jos vielä tappavat?" Samaa ovat monet muut — erittäinkin maaseutulaiset — kertoneet.

AURA.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland. Room 918
118 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — D. J. Cable, 40 King St., St. John, N. B. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — G. W. Törnroos 551 Howe St., Vancouver, B. C. — H. P. Albert Hermanson, 470 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont.

PALLOHAALI
ja
PARTURI

LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa: Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

Liha- ja Ruokatavarakauppa
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Telephone 844. — Box 524.
71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP

Emil Ojala
Sudbury, Ont.

NUGA-TONE RAKENTAA TERVEYTTÄ JA VOIMAA

Mr. Clarence E. Vassey, Great Falls, S. C., on niin kiitollinen Nuga-Tone'n hänelle tuomasta avusta että hän haluaa ilmoittaa siitä muillekin kärsiville. Hän kirjoitti Nuga-Tonen valmistajille kuten seuraa: "Minä mielelläni suosittelen Nuga-Tonea kaikille heikoille ja uloskuluneille ihmisille. Sillä on kaikki ne hyvät puolet joita te sanottekin sillä olevan."

Yli miljoona ihmistä ovat huomanneet että Nuga-Tone on ihmeellinen lääke ja se tuo terveyttä, voimaa ja elämän iloa sellaisissakin tapauksissa jossa toiset lääkkeet eivät auta mitään. Teidän ei tulisi sitä jättää kokeilematta jos olette heikko, kipeä, uloskulunut umpitaudin, päänkivun ja pyörrytyskohtausten vaivaama, ja jos teillä on huono ruokahalu tai huono ruuansulatus, maksatauti, heikot munuaiset tai virtsarakkohäiriöitä, hitaasti toimivat jalommat elimet, unettomuus, tai jos tunnette itsenne väsyneeksi ja uloskuluneeksi. Nuga-Tonea on saatavana kaikkialla missä lääkkeitä yleensä myydään. Jos ei välittäjällänne satu sitä olemaan varastossa pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukku-rohdoskauppiaalta.

Poikatalo

Osuusruokalamme tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä. (P

Finnish Club
Box 406, Schumacher, Ont.

Hammaslääkäri
DR. S. HARRIS
1122 Notre Dame Street West
Puhelin Main 8087 Montreal, Que. (ToP

YKSINÄISET

Jos kaipaatte ystävää tilatkaa Lemmen Sanomat, paras suomalainen naimailmoituslehti. Maksaa 50 centtia v.k., yksityisnumerot 10 c.

Lemmen Sanomat, Toim.,
R. I., Box 130,
Ironwood, Mich.

Erik Piiraisen
Parturiliike, Tupakkakauppa ja PALLORUUMA
sijaitsee
67 LANG STREET, COBALT, ONT.
Naisten hiuksia myös leikataan.

Toht. Jos. Teich

HAMMASLÄÄKÄRI
Strand teatteri rakennuksessa.
Kirkland Lake, Ont.
Puhelin 44
Kaasun avulla poistetaan hampaita.
SILTA Y.M. HAMMASTYÖTÄ

Hj. Westmanin
PARTURILIIKE, PALLOHAALI JA TUPAKKAKAUPPA
sijaitsee
78 LANG ST.. COBALT. ONT.

Samassa paikassa ruokaa saatavana aterioittain ja viikottain. — Huoneita vuokrataan.
Toverillinen kohtelu.

Mrs. Ester Kujala.

100 JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Siitä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämieIlyttävä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on cairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkyvyksiä tarvetta tehdessä.

—Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI
(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

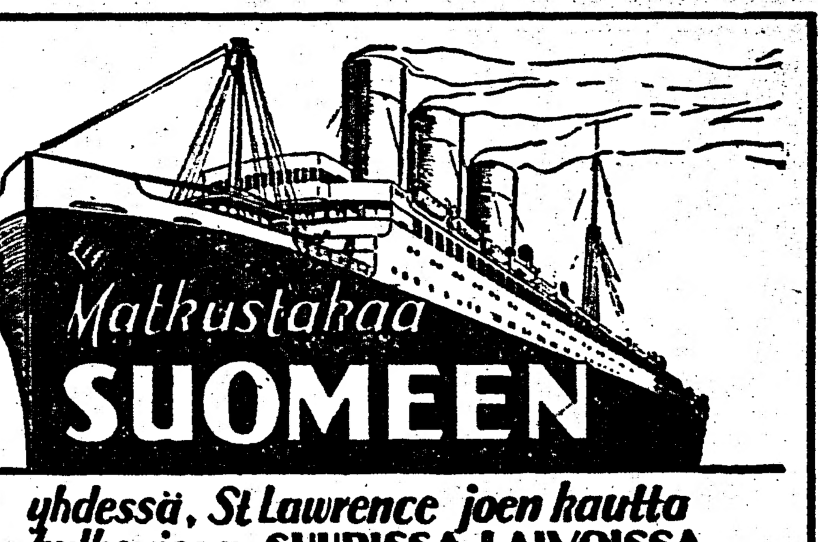

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa **SUURISSA LAIVOISSA**

Kun matkustatte kotiinne käyttäen Canadian Pacific linjaa olette aavalla merellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

Soo, Ont., ilmoituksia

Finnish Co-Op. Merchants Limited

SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA

välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöllä.

369 Wellington St., West. — Puheiln 1810.

AUTOLIIKE

PHONE 1157

Myöskin myydään laivapilettejä Suomeen ja Suomesta tänne parhaimmille linjoille.

CHAS. HÄYRINEN
354 Albert St., W. (T
SAULT STE. MARIE, ONTARIO

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Hierontaa ja sairasvoimistelua
annan asunnollani ja käyn potilaiden luona.
Miss H. Karhi
132 Central Park Ave., Soo, Ont.

Finnish Bottling Works
— valmistaa —
parhaimmat virvokejuomat Soossa
V. Lähde, omist.
324 BLOOR ST. — PUH 1123 W.

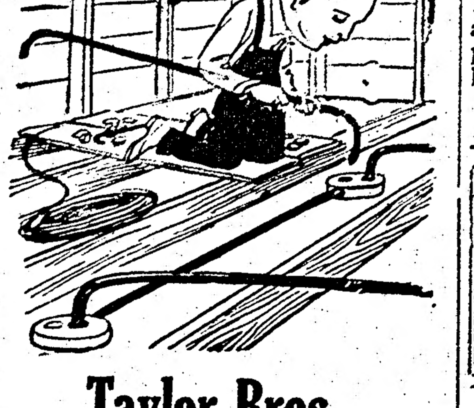

Taylor Bros.

Antakaa meidän langoittaa talonne tai sähköuuninne.
134 Gore St. — Puhelin 1784
SAULT STE. MARIE, ONT.

UUSI SAUNA

Avoinna joka arkipäivä
kello 10 a.p. 12 yöllä.
John Aho,
340 Albert St. W.

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY
Puhelin 2298 W.
309 Wellington St., W., Soo, Ont.
Matti Ketola

317 Albert St. W., Soo, Ont.

Hieroja

K. A. Leino, Raivon talo
336 Albert St. W., Soo, Ont.

Toht. F. V. GRADY
HAMMASLÄÄKÄRI
TUNNIT:
8.30—12 a.p. 1.30—6 j.p.p.
Maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina tilauksen mukaan.
Konttori 2 Albert St. E.
SOO, ONT.
Nutsonin apteekin yläkerrassa.
Puhelin 135 — Kotiin 426 M.

Huomatkaa!

Olen avannut LIHAKAUPPALIIKKEEN, jossa on kaikkea sille liikkeelle kuuluvaa tavaraa. Täten haluan kaikkien suomalaisten suosiota. Hinnat kohtuulliset. Liike sijaitsee Albert ja Huron kadun kulmassa, ovi Albert kadun puolella.

Toveruudella

ONNI KUISMA
Puhelin 785 J. (P
305 Albert St. W., Soo, Ont.

MITÄ ON ELÄMÄ ILMAN HYVÄÄ RAVINTOA?

Parhain ravinto on hyvä leipä. Tämän tarpeen tyydyttää parhaiten Finnish Bakery, 201 John St., Sault Ste. Marie, Ont., Phone 1572J. Soittakaa kotia tai kysykää ajurilta. Myöskin kovat leivät, korput y.m. tilaukset täytetään heti ja huolella. (P

A. ANGILA, Prop.
Sault Ste. Marie, Ont.

JOHN KONKA
JALKINELIIKE
Hyvä työ ja halvat hinnat.
375 Albert St. Soo, Ontario

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot,
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario.
Konttori vastapäätä Sault Streettiä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

Ruokaa ja asuntoa

saatavana. (P
K. AARNIO,
304 Albert St. W., Soo, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Pestävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori toimii agenttina A. Andersonin valokuvien valmistusliikkeelle. Postin kautta tulevat kuvat toimitamme täsmällisesti valmiiksi. Rahan seurattava tilausta.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 246 Bay St. E. Suksi ja Wm. Suvanne.

VIKKI SEIKKULAN KUORMAauto. Erikoishinnat pidemmille matkoille. 218 S. Court St., puhelin 2322N. (P

NARVASEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

OLEN AVANNUT NEULOMOLIIKkeen, jossa otan tehtäväkseni kaikenlaista naisten neuloma-alaan kuuluvaa työtä. Työ ja kohtelu tyydyttävä. Miss L. Laitinen, 201½ Simpson St.

TORONTO, ONT.

KÄTILÖ JA HIEROJA ELIN AUvin 198 Robert St., Toronto, Ont. Puhelin Trinity 8565. (P

SOO, ONT.

METSÄMIESTEN TARPEITA. — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd., Sault Ste. Marie, Ont.

TIMMINS, ONT.

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P)

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIke Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

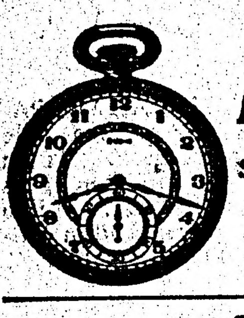

KELLOSEPPÄ
A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Myytävänä

Kolmihuoneinen asuinrakennus, kanala ja sauna

Paikka lähellä Schumacheria, Gold Centressa.
Tarjous edullinen. Kysykää ehdoista kirjeellisesti tai persoonallisesti. (140

Antton Jarva,
Box 455, Schumacher, Ont.

Halutaan tietää

Missä on Ville Vuori eli Vuorenpää ja Nestor Laitinen. Ilmoittakaa osoitteenne allekirjoittaneelle. Asian selvyyden vuoksi tehkää se aivan heti. Jos he itse eivät satu tätä huomaamaan, pyydetään tovereita jotka mahdollisesti tietävät heidän nykyisen olinpaikkansa toverillisesti tästä heille huomauttamaan.

Suom. Os.-ruokala,
Box 406, Schumacher, Ont.

Haluaisin tietää missä on enoni poika John Järvi, Lapuan Kotajärven kylästä. Ole hyvä ja kirjoita minulle. Myös kaikilta tuttavilta kirjeet tervetulleita. Osoite on:

Matti Hietamäki,
Box 91, Creighton Mine, Ont.
(140

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

KISALAISTEN MATKA LEVACKIIN

Kisalaiset, jotka menevät Levackiin urheilemaan t.k. 8 p., kokoontukoon haalille ennen kello 10 sunnuntai-aamuna. Kyydit ovat järjestetty seuraavasti: E. Ristosen kaaraan tulee A. Ritari, N. Salo, H. Pernu ja M. Passi. J. Seppälän kaaraan tulee U. Korpinen, O. Lind, A. Kantokoski, A. Vaara. Heiskasen kanssa menee Katri Karhunen.

LAUANTAIN TANSSIT

Ensi lauantaina tullaan pitämään tanssit tanssilavalla, alkaen kello 9 illalla. Sisäänpääsymaksu on 25 senttiä. Sateen sattuessa tanssitaan Liberty-haalilla. Soitosta huolehtivat Tuuri ja Karvinen.

SUOMALAINEN SAI SAKKOA

John Hill-nimistä suomalaista sakotettiin tänään poliisioikeudessa 10 dollaria ja kulut liian nopeasta ajosta.

METSÄTYÖLÄISTEN LAKON AVUSTUSILTAMAT

Sunnuntai-iltana pidettävien metsätyöläisten lakon avustusiltamien ohjelma julaistaan huomisessa lehdessä. Pidetäänpäs asia mielessä!
Eikä unohdeta tanssiakaan!

Long Lake

KESÄJUHLAT

Kesäjuhlat on 15 päivä heinäkuuta uudella kentällä järven rannalla, luonnon kaunis paikka. Tarjoaa hauskan ja virkistävän retkeilyn. Huom.! Hyvä uimaranta.

— A. M.

C. P. R:N VOITOT

Montreal. — Canadian Pacific rautatien voitot lisääntyivät viime toukokuun ajalla 1,024,088 dollarilla edellisen vuoden toukokuuhun verrattuna.
Vuoden viiden ensimäisen kuukauden ajalla nousi voittojen lisääntyminen edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 2,826,706 dollarilla.

KONSERTTI! KONSERTTI!

Viulunisti ja baritonilaulaja
R. A. LAKE
antaa
Konsertin

HEINÄK. 9 P. S. S. OSASTON TALOLLA, CREIGHTON MINE
HEINÄK. 10 P. SUDBURYN LIBERTY HAALILLA

Alkaen kello 8:30 j.p.p.

Tanssia konsertin jälkeen

OHJELMA ARVOKAS JA MONIPUOLINEN

Sisältää dramaattisia sekä humoristisia lauluja. — Huom.! Nuori 12-vuotias pianisti HELLÄ LAKE säestää konsertin.

VIISIHENKINEN ORKESTERI SOITTAA TANSSILLE

—Sisäänpääsyt 50c ja 25c—

Maatila

myydään tahi vaihdetaan kaupungin kiinteimistöön. Maa-alan koko 147 eekkeriä. — Huoneet päällä. Lähellä asemaa ja koulua, noin 16 mailia Sudburysta. Joki juoksee läpi maan. Heinäniityt hyvät. Kysykää lähempiä tietoja hinnasta y.m. osotteella: MYYJÄ, Box 1036, Sudbury, Ont.
Huom.! Maa myydään joko kokonaan tai osittain.

UUTISPOIMINTOJA

CANADAN ENTINEN KENRAALIKUVERNÖÖRI OHRANAPÄÄLLIKÖKSI

Lontoo, heinäk. 6. — Canadan ent. kenraalikuvernööri ja maailmansodan nousukas, kenraali ja varakreivi Vimyn Byng on nimitetty Lontoon poliisilaitoksen ja sen yhteydessä toimivan Britannian hallituksen ohranalaitoksen Scotland Yardin päälliköksi.
Varsinainen hänen ohjauksensa alainen poliisitoimi käsittää 700 neliömailin laajuisen Suur-Lontoon alueen, mutta ohranalaitoksen toiminta ulottuu kaikkialle maailmaan. Poliisi- ja ohranalaitoksen käytettävänä on kaikkiaan noin 20,000 päinen armeija.
Byngille on annettu kenraalikuvernöörin hommastaan suuri eläke, mutta siitä huolimatta hänet on nimitetty uuteen lihavatuloiseen virkaan, josta luovutettuaan saanee toisen lihavan eläkkeen.

RAUTATIEN RAKENTAMINEN ALOTETTU

Quebec, Que., heinäk. 5. — Viime maanantaina alotettiin työt Quebec—Chibougamou rautatiellä, jonka pitää valmistua joulukuun 1 päivään mennessä.

Ilmotus

Osuusliike Co-optasin sääntömääräinen puolivuosikokous pidetään kuluvan heinäkuun 22 p:nä, alkaen kello 2 ip. Liberty-haalilla, Sudburyssa, Ont. Kokouksessa tullaan kuulemaan liikkeen tilikertomus, sekä päättämään muista sääntöjen määräämistä asioista.

Sudbury, Ont., heinäk. 5 p:nä 1928.

THE CO-OPERATIVE TRADING ASS'N OF SUDBURY LTD.

JOHTOKUNTA.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 210
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

GRAND

Maanantaina
Keskiviikkona
Lauantaina
ensi viikolla

WILLIAM FOX PRESENTS
LOVES OF CARMEN
VAUDEVILLE

Tavalliset sisäänpääsy maksut

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.
We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.

S. J. LEVACKIN OSASTON
Kesäjuhlat

—— vietetään ——

Sunnuntaina, 8 pnä kesäkuuta,

osaston talon ympärillä olevalla kentällä, alkaen kello 1 päivällä

SEURAAVA URHEILUOHJELMA SUORITETAAN: — Viisiottelu miehille: 100 m:n juoksu, kuula, kiekko, korkeushyppy ja kolmiloikka. — Kolmiottelu naisille: 100 m:n juoksu, pituushyppy ja kuula. — Kolmiottelu pojille alle 16 vuoden: 16 m:n juoksu, korkeus- ja pituushyppy. — Kymmenen kilometrin yleinen juoksu. — Palkinnot: Kussakin lajissa jaetaan kolme yksityispalkintoa.

LISÄKSI ON NUOLENHEITTOA, JOSSA ON 3 PALKINTOA

Juhlamerkki kentälle 25 senttiä

Illalla esitetään juhlanäytelmä:
"Mykkä Topi"

Kolmiosainen huvinäytelmä, kirj. H. KOTIJÄRVI

ALKAA KLO 8.30 IP. —— LIPUT MAKSAVAT 50 SENTTIÄ

Ravintola tulee olemaan hyvä!

HUOM.! Urheilun aikana on tanssia niille, jotka eivät pidä urheilusta!

Tervetuloa juhlimaan!

JUHLATOIMIKUNTA.

P. MORRISON

ELM STREET — SUDBURY, ONT.
AUTOJEN MYYJÄ
Autotalli lähellä C. P. R:n asemaa.
STUDEBAKER — PONTIAC AUTOJA
J. V. Venhola, suomalainen myyjä
Erikoisen hyviä taattuja, käytettyjä autoja kohtuhinnoilla.

CANADIAN PACIFIC Sailings to EUROPE

Cherbourg, Antwerp, Hamburg, Cobh, Southampton, Liverpool, Glasgow, Belfast

Cherbourgiin—Southamptoniin
Heinäk 11| Elok 8 .... Empress of France
Heinäk 18| Elok 15 .... Empress of Scotland
Heinäk 20| Elok 18 .... Montroyal
Heinäk 25| Elok 22 .... Empress of Australia
Elok 1| Elok 29 .... Montrose
Elok 4| Syysk 1 .... Montnairn

Glasgowiin—Belfastiin
Elok. 3 .... Montcalm
Heinäk 12| Elok 9 .... Minnedosa
Heinäk 26| Elok 23 .... Melita

Hampuriin
Heinäk 20| Elok 18 .... Montroyal
Elok 4| Syysk 1 .... Montnairn

Liverpooliin
Elok. 3 .... Montcalm
Heinäk 13| Elok 10 .... Duchess of Bedford
Heinäk 20| Elok 17 .... Montclare
Heinäk 27| Elok 24 .... Duchess of Atholl

Antwerpiin
Heinäk 18| Elok 15 .... Metagama
Elok 1| Elok 29 .... Montrose

Cobhiin
Heinäk 20 .... Montroyal

Empressit, Montroyal ja Montnairn lähtevät Quebecista, kaikki toiset laivat lähtevät Montrealista.

Lähempiä tietoja halutessa kääntykää lähimmän asiamiehen puoleen tai

C. H. WHITE, Dist. Pass. Agent, C. P. R. North Bay

WORLD'S GREATEST TRAVEL SYSTEM

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

Lähtee
Sudburysta 9:55 j.p.p.
Saapuu
Torontoon 7:10 e.p.p.
Lähtee
Torontosta 9:00 j.p.p.
Saapuu
Sudburyyn 6:15 e.p.p.

Nauttikaa mukavuudesta matkustaessanne täysi teräksisissä standard seurustelu makuuvaunuissa. Etelään menevä vaunu käytettävänne 9:30 j.p.p. Makuuvaunu Torontosta viipyy Sudburyssa sopivaan ylösnousuaikaan saakka. Radiolla varustettu näköalaosastovaunu.

Tehkää etukäteen tilaukset ja kysykää tietoja puhelimen kautta
Konttori 174 — Asemalle 337
Hyvä palvelus Winnipegiin ja Länsi-Canadaan
MATKUSTAKAA CANADIAN NATIONAL RAUTATIELLÄ

F. P. Nelson, Dist. Pass. Agent, North Bay, Ont.

Heinätarpeita

Nyt on aika ostaa niittytarpeet. Pidämme varastossa kaikkia mitä tarvitsette heinän teossa, kuten:

Double beaded viikatteita, kpl.	$2.00
"Clipper" viikatteita, kpl.	1.90
Viikatteen varsia, kpl.	1.85
Puisia haravia, kpl.	.75
Heinähanko, remmi varren juuressa, kpl.	1.35
Heinähanko, putki varren juuressa, kpl.	1.35
Viikatekiviä	10c, 15c ja 20c kpl.
Niittokoneöljyä, gal.	.55

Postitilaukset täytetään heti. —— Kirjoittakaa Suomeksi.

COCHRANE-DUNLOP

HARDWARE, LIMITED
SUDBURYN SUURIN RAUTAKAUPPA
Durham Street — Sudbury, Ontario

Dorothy Maito

on rikas voirasvasta, ehdottomasti puhdasta, eikä sisällä mitään säilykeaineksia. Joka kannu taataan.

Maku?
Erinomaista!
Laji?
Voittamatonta!
Kysykää sitä kauppiaaltanne.

Luonnon parantola

Naughton — Ontario

ON AVOINNA KAIKKINA PÄIVINÄ, AINA TILAA PITKÄMATKAISILLE — HIERONTAA, SAIRASVOIMISTELUA JA KYLPYJÄ ANNETAAN

Tarkempia tietoja antaa
MRS. IDA ja OTTO YLÖNEN
NAUGHTON, ONT.
eli
Puhelin 276 —— Sudbury, Ontario —— Box 1111

Uusi lähetys

OIKEITA NAURUHERMOJA KUTKUTTAVIA PILA-POSTIKORTTEJA
25c tus., 50 kpl. $1.00
— sekä —
PARHAINTA KIRJOTUSMUSTETTA
6 pulloa 25 senttiä.

H. ERICKSON
TERENCE, MANITOBA

FINNISH BAKERY

BOX 39 — SCHUMACHER, ONT.
E. Kaiho, omis.
RUOKALEIPÄÄ, KAHVILEIPÄÄ, KORPPUJA JA LEIVOKSIA
Ulkolähetykset nopeaan ja huolellisesti. (P